

Čipkárské ZVESTI

OBČASNÍK OBCE BRUSNO / 1. ČÍSLO / JÚN 2013

Chvála etike

Milí spoluobčania!

Dnešnému unavenému človeku, unavenému prácou i slovami nechce sa vychádzať do súčasného často rôznorodého počasia, do neustávajúceho drobného mrholenia, doteraz zriedkavého slnečného dňa. Avšak sú chvíle, ktoré ho znepokojujú a vedú k zamýšľaniu sa nad skutočnosťou. **Takzvaná ľudskosť, morálka.** Stotožňujem sa so slovami Milana Rúfusa, ktorý si kladie otázku: „Ľudskosť a morálka hrajú v ľudskom bytí vôbec nejakú úlohu alebo sú to len pekné rozprávky na dobrú noc, nie však na dobrý deň, leda tak na dobrý deň z kohosi? Má význam brať to vážne, keď deje pred našimi očami, každodenné, drobné i tie nekaždodenné dejú sa na základe úplne iných kritérií? Kritérií, vedľa ktorých sú zásady etiky takmer irelevantné, ako čosi čo ide po inej vedľajšej koľaji a nikdy sa nestretnú s tou koľajou, po ktorej sa bohvie kam a bohvie prečo vieže naše bytie?“

A zároveň súhlasím aj s jeho odpoveďami. Človek nemôže zostať ľahostajný voči tomuto tónu, trpkosti a obave a uvedomujem si, že pri všetkom tom ľudskom mále sa mi tieto veci javia takto: **Niet skutočných dôvodov a niet skutočného práva rezignovať na etické princípy.** Sú presne tak, ako boli kedysi a platné tak, ako boli vždy. Táto jemná a presná zákonitosť trvá a nevidieť dôvod pochybovať o nej alebo ju popierať.

Jej zástoj v ľudskom myslení je dnes komplikovanejší ako pred storočiami, keď jej norma bola prísna a striktná, keď, ako básnik povedal: „... šla rovná cesta do Betléma, zářila hviezda, všechno bylo prosté.“ Nie, pravda, celkom prosté. Nikdy nič nebolo celkom prosté. To iba ľudský rozum vtedy ešte neschopný poznávať príčiny javov, kládol medzi seba a deštruujúcu skutočnosť prísnu etickú normu, ako sa medzi bok lode a kamennú stenu prístavu kladú nárazníky, ktoré zachytia prvý úder. Etickou normou sa človek oháňal proti neznámemu zlu a v boji proti nemu nemal často nič iné.

Dnes je to trochu iné, komplikované na iný spôsob. Ľudský rozum odvtedy rozlúštil množstvo skrytých zákonitostí, obrovské množstvo

skrytých príčin javov, ktoré si kedysi nevedel vysvetliť. Preto dnes, pre človeka tohto storočia porucha etických noriem nepredstavuje primárnu poruchu, ale bezpečný dôkaz toho, že niečo nie je v poriadku v spoločenskom ústrojenstve. Jeho rozum a jeho ľudskosť ho dnes dokonca napomínajú, aby si tisíckrát overil veci, ktorým sa hovorí **pravda**. A jeho historická situácia, stav jeho vecí, mu dokonca prikazujú dívať sa s akousi novou, trpkou, skromnou, no múdrou ľudskosťou na to, čo v normách klasickej etiky predstavovalo finále: ísť za pravdou až do krajnosti. On už si musí dávať veľmi ťažké a nepríjemné otázky: Je kategória pravdy „reálnou“ kategóriou bytia, autonómna i mimo človeka alebo jej existencia je podmienená existenciou človeka, ľudstva?

Hranica medzi ľudskosťou a neľudskosťou sa nikdy nekryla s hranicami teritórií, štátnych celkov. Mýtus „vyspelej či nevyspelej“ spoločnosti tu nehrá nijakú úlohu. Barbari dnes nežujú koreňmi rastlín, nestrkajú si krúžky do nosa a nepripravujú bifteky pod konskými sedlami. Barbari majú dnes každý deň čistú košeľu, bezchybne vybratú viazanku a bezchybne ušité šaty, vozia sa v bezchybných limuzínach. A naopak: ak položíte do klieťky mustanga a osla, tú klieťku budú mať spoločnú. Ale iba tú klieťku. Po jednej klieťke prichádza druhá, urobená na nejaký iný spôsob. **Človek sa doteraz vždy vedel postarať o svoje okovy, aby zem, po ktorej chodí, nebola mu príliš ľahká a naopak, on jej.**

Vážení spoluobčania!

Tam, kde človek nemôže zastaviť beh svojich dejín, ktoré sa na neho valia ako zosypajúca sa hora, stavia im do cesty aspoň svojou ľudskosťou, morálkou, aby zabrzdil ten možný pád.

Ak Vám teda Vaše telo povie, že etické normy mimo Vás nie sú v poriadku, pýtajte sa svojho rozumu, prečo je to tak. Nestrácajte právo ponechať tieto signály bez povšimnutia. Či už proti nim niečo zmôžete, alebo nie. Tie signály sú presné a vymyslelo ich ľudstvo.

Žite teda rok 2013 aktívne a s rozumom.

Viera Krakovská, starostka obce

V mnohých životoch sa začala nová etapa, pre iných to je iba ďalší všedný rok

Rok 2013 bude dosiaľ najteplejší

„Tento rok bude pravdepodobne najteplejším zaznamenaným rokom pri globálnej teplote o 0,57 stupňa vyššie ako dlhodobý priemer“, tvrdia britskí meteorológovia.

„Je veľmi pravdepodobné, že rok 2013 bude jedným z 10 najteplejších rokov od začiatku meraní v roku 1850 a teplejší ako rok 2012“, uviedol 20. decembra 2012 britský MET Office. Rok 2013 bude medzi 0,43 a 0,71 stupňa Celzia teplejší ako dlhodobý globálny priemer 14 stupňov (1961-1990). Najpravdepodobnejší odhad je nárast o 0,57 stupňa. Predpoveď sa zakladá na výskume MET Office ako aj na údajoch University of East Anglia, Goddard Institute for Space Studies pri NASA a US National Oceanic and Atmospheric Administration.

„Rastúce teploty môžu byť spôsobené prirodzenou variabilitou klímy a globálnym otepľovaním spôsobeným emisiami skleníkových plynov“, hovorí meteorológ Dave Britton. Britton vysvetľuje, že vyššia priemerná globálna teplota neznamena, že v každom regióne sveta bude nevyhnutne teplejšie, keďže zmeny klímy sa prejavujú rôzne v rôznych častiach sveta. Podľa údajov Svetovej meteorologickej organizácie bolo 12 globálne najteplejších rokov zaznamenaných od roku 2001. Už rok 2011 bol vyhodnotený ako najteplejší od začiatku meraní o 0,54 stupňa Celzia. Končiaci rok 2012 bol v poradí deviatym najteplejším s nárastom o 0,45 oproti dlhodobému priemeru.

Väčšina vedcov je toho názoru, že šplhajúce sa teploty sú výsledkom emisií uhlíkových plynov vznikajúcich spaľovaním fosílnych palív, teda ľudskou činnosťou. To môže viesť k nárastu hladiny oceánov a k extrémnemu počasiu. Ako príklad sa uvádza októbrová superbúrka Sandy, ktorá zasiahla východné pobrežie USA, najmä New York. Uniknutá správa Medzivládneho panelu pre zmenu klímy naznačuje, že priemerné globálne teploty budú do roku 2100 o viac ako 2 až 4,8 stupňa vyššie. Nízko položené ostrovy a krajiny citlivé na zvyšujúcu sa hladinu oceánov a morí, záplavy a hurikány sa snažia pôsobiť na rozvinuté krajiny, aby obmedzili produkciu emisií skleníkových plynov, čo by mohlo udržať nárast teploty len na 2 stupňoch počas tohto storočia.

Rok 2013 v EÚ je Európskym rokom občanov s dôrazom na občianske práva

Rok 2013 bol vyhlásený za „Európsky rok občanov“ s cieľom zvýšiť informovanosť občanov EÚ o ich právach, ktoré im z občianstva EÚ vyplývajú.

Vzhľadom k tomu, že občania EÚ sú často nedostatočne informovaní, cieľom Európskeho roka je zvýšiť povedomie Európanov o svojich

právach a príležitostiach, ktoré sú im prostredníctvom občianstva EÚ poskytované a to najmä právo žiť a pracovať kdekoľvek v Európskej únii. Aktivita Európskej komisie budú zamerané na vzdelávanie širokej verejnosti, najmä čo sa týka voľného pohybu občanov a ich každodenného života z hľadiska významu práv cestujúcich a spotrebiteľov, prístupu k vzdelaniu a uznávaniu kvalifikácií, k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a sociálnemu zabezpečeniu, ale aj k právu voliť si kandidátov vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Myšlienka vychádza zo skutočnosti, že v roku 2013 si pripomíname 20 rokov od prijatia Maastrichtskej zmluvy – zmluvy o EÚ, v znamení jubilea vzniku občianstva EÚ a rok 2013 je tiež posledným rokom pred ďalšími voľbami do Európskeho parlamentu.

Európsky rok občanov spoločne otvorili 10. januára v priestoroch dublinskej radnice predseda EK Barroso, podpredsedníčka EK Viviane Redingová, írsky premiér Enda Kenny a írsky ministerka pre európske záležitosti Lucinda Creightonová. Akcia sa uskutočnila v rámci oficiálneho prevzatia rotujúceho predsedníctva EÚ Írskom.

-r-

2013 – Slovensko

– Štátne sviatky, dni pracovného pokoja a pamätné dni

Január

1. Deň vzniku Slovenskej republiky – štátny sviatok
6. Zjavenie Pána (Traja králi) – deň pracovného pokoja

Marec

25. Deň zápasu za ľudské práva – pamätný deň
29. Veľký piatok – deň pracovného pokoja

Apríl

1. Veľkonočný pondelok – deň pracovného pokoja
13. Deň nespravodlivo stíhaných – pamätný deň

Máj

1. Sviatok práce – deň pracovného pokoja
- Deň pristúpenia Slovenskej republiky k Európskej únii – pamätný deň
4. Výročie úmrtia M. R. Štefánika – pamätný deň
8. Deň víťazstva nad fašizmom – deň pracovného pokoja

Jún

7. Výročie Memoranda národa slovenského – pamätný deň

Júl

5. Sviatok svätého Cyrila a Metoda – štátny sviatok
- Deň zahraničných Slovákov – pamätný deň
17. Výročie deklarácie o zvrchovanosti SR – pamätný deň

August

4. Deň Matice Slovenskej – pamätný deň
10. Deň obetí banských nešťastí – pamätný deň
29. Výročie SNP – štátny sviatok

September

1. Deň Ústavy Slovenskej republiky – štátny sviatok
9. Deň obetí holokaustu a rasového násillia – pamätný deň
15. Sedembolestná Panna Mária – deň pracovného pokoja
19. Deň vzniku Slovenskej národnej rady – pamätný deň

Október

6. Deň obetí Dukly – pamätný deň
27. Deň Černovskej tragédie – pamätný deň
28. Deň vzniku samostatného Česko-slovenského štátu – pamätný deň
29. Deň narodenia E. Štúra – pamätný deň
30. Výročie Deklarácie slovenského národa – pamätný deň
31. Deň reformácie – pamätný deň

November

1. Sviatok všetkých svätých – deň pracovného pokoja
17. Deň boja za slobodu a demokraciu – štátny sviatok

December

24. Štedrý deň – deň pracovného pokoja
25. Prvý sviatok vianočný – deň pracovného pokoja
26. Druhý sviatok vianočný – deň pracovného pokoja
30. Deň vyhlásenia Slovenska za samostatnú cirkevnú provinciu – pamätný deň

Nežné snežienky doma navodia jarnú atmosféru

Jar je obdobím plným krásy. Prebúdajú sa zmysly, dozrievajú emócie a život je presýtený rôznymi tónmi.

Ako prvý posol jari sa vám v záhradke jednoznačne objavili biele kvietky snežienok. Tento nežný kvietok vás poteší i tam, kde je pôda ešte zmrznutá a miestami dokonca leží sneh.

Vedeli ste, že celkovo na svete rastie asi štyristo druhov snežienok? U nás ale najčastejšie rastie takzvaná sneženka jarná. Tento druh snežienky vyžaduje slnečné alebo polosnečné stanovisko s priepustnou, kyprou a vlhkejšou pôdou. Dorastá do výšky 15 až 20 cm a jej biele kvietky môžete objaviť v záhradke už koncom februára. Veľmi záleží na tom, kedy práve u vás skončia mrazy. Tento rok už aj začala vychádzať skôr, ale mnohokrát ju prikryl sniežik, lebo táto zima bola s častými premenami.

V minulosti patrila sneženka jarná medzi naše najrozšírenejšie jarné rastliny, v súčasnej dobe ju radíme už medzi ohrozené a čiastočne chránené druhy. Preto ju jednoducho nekúpite za pár centov ako kedysi, ale poriadne musíte siahnúť do peňaženky. Dováža sa totiž z Holandska. Ak ale patríte k tým, ktorým rastie v záhradke, máte šťastie! I pár kvietkov donesených do bytu alebo do zamestnania vám navodí tú správnu jarnú atmosféru.

Ak nezoženiete rezané snežienky, kúpte si aspoň vysadený kvetináč. Pár týždňov vás bude tešiť doma a po odkvete a zaschnutí listov cibulky schovajte, na jeseň ich zasadte do záhradky a tešte sa na ďalší jar. Nesklamú vás a záplavou kvetov vás potešia každý rok.

- r -

Marec – mesiac knihy

Knihy vždy boli, sú a budú istou formou vzdelávania. Zhromažďuje sa v nich množstvo informácií. V dnešnej dobe sa však všetko mení. Aj názor na knihy sa mení. Spytujete sa, prečo? Existuje na to jednoduchá odpoveď. Ľudia si v súčasnosti neuvedomujú význam kníh a radšej si

doma zapnú televízny program, video a napchávajú sa pukancami. Neuvedomujú si, že knihy poskytujú veľa nového, nepoznaného a zvlášť zaujímavého.

Mnohí z nás už ani nepoznajú zážitok z čítania. Je to vôbec normálne? Ako sa dá vyhnúť pomalému zániku záujmu o knihy? Je to veľmi ťažké,

pretože veda a technika tak pokročili, že počítače, internet, mobilné telefóny a iné novoty sa stali prioritami väčšiny ľudí. Ľudia si nevedia bez týchto novôt svoj život predstaviť. V mnohých krajinách stúpa počet negramotných obyvateľov, pretože si ľudia myslia, že vedieť čítať je zbytočné. Ovláda ich túžba po divokom živote, plná napätia a dobrodružstva. Mladí ľudia sa nudia, žijú prázdny životom. Dostávajú sa do ťažkých životných situácií, z ktorých nenachádzajú východisko.

Tomuto všetkému sa dá vyhnúť? Určite, áno! Vytrvalé učenie, rodina, škola - to všetko nám dáva množstvo podnetov, len sa treba odhodlať. Mali by sme sa vedieť poučiť z chýb iných, aj v tom nám môžu pomôcť knihy. Píše sa v nich o mnohých imaginárnych bytostiach, ale aj o skutočných ľudských osudoch. Kniha dáva nielen vzdelanie, ale aj schopnosť predvídať negatívne javy, schopnosť vyhýbať sa nepríjemným situáciám správnym spôsobom. No nie je to predsa len na zamyslenie? Pravda, krása a dobro – triáda známa od čias Platóna sprevádza človeka od nepamäti a mala by byť prirodzenou súčasťou nášho života. Ale skutočne je? Zamyslíme sa, uvažujme a začneme pochybovať. Prečo sa na každom kroku stretávame so zlom, závišťou, nepravdivosťou a tak málo s ohľaduplnosťou, toleranciou a porozumením? Výdobytky techniky a civilizácie pohltili človeka a jeho človečenstvo? Pokúsme sa hľadať odpoveď na uvedené otázky. Skúsme aj v tejto situácii siahnúť aj po maličkých knižočkách. Určite v nej nájdeme myšlienky, ktoré prekypujú láskou k človeku, ku krásu a dobru. Ponúkame aj svojim blízkym cesty k hľadaniu múdrosti, krásy a lásky prostredníctvom rozprávok, úvah, básnických obrazov, ale najmä výrazných osobností z oblasti umenia, vedy a kultúry. Vedme ich k sebaujadreniu a k schopnosti „objavovať cesty k hlbokým kontaktom s druhými, k otvoreným a otvárajúcim sa vzťahom.

Bol marec - mesiac knihy, zamyslíme sa trochu nad sebou a prečítajme si aspoň jednu knihu!

Pár slov o tradíciách veľkonočných sviatkov. Viete, aký majú význam?

Aj v tomto roku jar už zaklopala na naše vrátka. Krásnu Veľkú noc priniesli nám kuriatka. Určite sme mali všetkého po samé uši, baránka aj kačku, mokru oblievačku, klobásku aj vodku, vrbové prútiky, voňavé koláčiky, džbánok medu, maľované vajíčka, plno hostí
a najmä jar v duši.

Pokračovanie na 4. strane

Veľká noc sa vždy oslavuje prvú nedeľu po prvom jarnom mesačnom splne. K jarnej oslave slnovratu, ku vzkrieseniu prírody zo zimného spánku sa viaže mnoho starých zvykov pochádzajúcich ešte z pohanských čias. Pod vplyvom kresťanstva získali veľkonočné sviatky náboženský charakter a boli zasvätené pamiatke umučenia a vzkriesenia Ježiša Krista.

Veľkej noci predchádza štyridsaťdňový pôst. Jeho súčasťou je šesť nedeľ – poslednou je Kvetná. Mala by sa však volať Palmová, pretože Ježišovi pri vjazde do Jeruzalema mávali nadšené zástupy palmovými ratolesťami a oslavovali ho ako mesiáša – osloboditeľa židovského národa. U nás palmy nahradili rozkvitnuté vrbové halúzky. Na Kvetnú nedeľu sa bahniatka v kostoloch svätili. Ľudia ich strkali na poliach do zeme na ochranu pred krupobitím a doma za obrazy, aby chránili domy pred hromom.

ZELENÝ ŠTVRTOK

V tento deň pri Poslednej večeri Kristus ustanovil sviatosť kňazstva a sviatosť oltárnu – Eucharistiú. Chlieb premenil na svoje telo a víno na svoju krv.

Podľa ľudovej tradície je ráno dobré skoro vstať a umyť sa rosou. Vraj sa tak zabráni lišajom a iným chorobám. Naši predkovia jedli v tento deň najmä zelenú stravu ako špenát či kapustu, aby boli po celý rok zdraví. V ten deň naposledy zaznejú zvony, ktoré potom zmlknu až do Bielej soboty. Pri poslednom zvonení treba cinkať peniazmi, aby sa vás držali po celý rok. Namiesto zvonenia sa až do Vzkriesenia ozývajú ráno, na obed a večer rôzne rapkáče, hrkáče a klepáče.

VELKÝ PIATOK

Tento deň je v katolíckej liturgii dňom smútku. Cirkev prežíva umučenie a smrť Spasiteľa. Ježiš nesúc svoj kríž, bol vyvedený von na miesto zvané Lebka, hebrejsky Golgota, kde bol ukrižovaný. Dôkazom účasti na utrpení Ježiša Krista je prísny pôst.

Aby mal Ježiš v hrobe pokoj, nesmelo sa hýbať s pôdou, pracovať na poli ani v záhrade. Tiež sa podľa ľudovej tradície neprala bielizeň. Gazdiné si dávali pozor, aby nepožičiavali nič z domácnosti, pretože požičanými vecami sa vraj dalo čarovať. Podľa tradície sa ľudia na Veľký piatok chodili umývať do potoka, aby sa im vyhýbali choroby. Niekedy sa chlapci potápali a snažili sa ústami uchopiť zo dna kamienok, ktorý potom hodili ľavou rukou za hlavu, neboleli ich potom zuby. Výrobcovia textílií priadli pašiové nite, tými urobili zopár stehov, ktoré potom chránili pred zarieknutím a zlými duchmi celú rodinu. Košeľa ušitá pašiovými niťami chránila pred bleskom. Na Veľký piatok sa údajne otvára zem a vydáva poklady.

BIELA SOBOTA

V tento deň sa nekonajú až do polnoci nijaké bohoslužby. Telo Ježiša ležalo zabalené v bielej plachte v hrobe, ale jeho duša išla k spravodlivým zosnulým zvestovať, že sú vykúpení. Ľudia čakajú na jeho vzkriesenie.

Podľa tradície bolo v domácnosti zvykom uhasiť všetky ohniská. Oheň vzbĺkol v kostoloch až o polnoci zo soboty na nedeľu, keď sa vlastne začínajú sviatky, oslava vzkriesenia a života. Noc Bielej soboty sa nazýva aj Veľká, odkiaľ pochádza aj názov sviatku vzkriesenia Pána

• Veľká noc.

VELKONOČNÁ NEDELA

Týmto dňom sa začína veľkonočné obdobie, ktoré trvá až do Turíc a v ňom si pripomínáme posledné dni pozemského života Ježiša Krista. V tento deň sa svätili baranček a bochník, ale aj vajcia, chlieb a víno. Podľa tradície každý, kto prišiel domácnosti dostal kus svätého chleba, trochu dali na pole, do studne a do záhrady – aby bola dobrá úroda aj voda. Spoločne sa jedlo vajce uvarené na Veľký piatok s vrbovým a jaseňovým prútom. Ak by niekto počas nasledujúceho roka zabľúdil, mal si spomenúť, s kým jedol na Boží deň vajce a spomenul by si na cestu späť. Popoludní sa farbili kraslice.

VELKONOČNÝ PONDELOK

Neviažu sa k nemu nijaké liturgické úkony. Z hľadiska ľudovej tradície je to však najvýznamnejší deň veľkonočných sviatkov. Neodmysliteľne k nemu patrí šibačka. Najčastejšie sa šibe korbáčmi z vrbového prúta, ktoré je symbolom jarnej prírody. Ich dotyk omladzuje, prináša silu a krásu. Rovnaký účinok sa prisudzuje aj polievaniu vodou. Radosti veľkonočných sviatkov sa obyčajne končili tanečnou zábavou. Po dlhom pôstnom čase tak opäť znie hudba.

„Ako sa zvykne často hovoriť – iný kraj, iný mrav. To, čo sa nám môže zdať úplne bežné, nemusia ľudia z iných krajín vnímať rovnako.”

Stačí, keby ste sa niekomu známemu, možno už aj blízkemu zo zahraničia snažili vysvetliť naše veľkonočné tradície. Muži oblievajú ženy vodou a ešte k tomu ich aj „bijú“ akýmsi korbáčom, ktorí si dokonca sami vyrobia či ozdobia. Aby toho nakoniec nebolo málo, od žien si za tento počin vyslúžia čokoládu a v lepšom prípade aj nejaké drobné.

Každá tradícia, akokoľvek zvláštna sa nám môže zdať, má však svoju skrytú symboliku. Korbáč nemá, samozrejme, v žiadnom prípade spôsobiť bolesť, ale práve naopak. Slovenským ženám má vyšibanie priniesť po celý rok najmä zdravie a plodnosť.

Podme sa spoločne pozrieť, ako trávajú veľkonočné sviatky ľudia v iných krajinách. Nájdeme aj zvláštnejšie tradície, ako sú tie naše?

Obrovská francúzska omeleta

Ak by ste sa rozhodli stráviť Veľkú noc na juhu Francúzska, hladom by ste určite neumreli. Každý rok tu na námestí v meste Haux podávajú naozaj obrovskú omeletu. Minie sa na ňu okolo 4500 vajčiek a naplní tak žalúdky viac ako tisícke hladných Francúzov. Táto tradícia pochádza ešte z čias Napoleona, ktorý aj so svojou armádou prechádzal práve týmto malým mestečkom a zastavil sa tu na omeletu. Keďže mu tak veľmi zachutila, nariadil všetkým obyvateľom, aby zo svojich vajčiek urobili na ďalší deň omeletu pre celú jeho armádu.

Španielsky tanec smrti

Stredoveké mesto Verges v Španielsku má takisto svoje typické a svojské veľkonočné tradície. Na Zelený štvrtok tu obyvatelia zvyknú tancovať tzv. tanec smrti. Tento tradičný tanec je v skutočnosti presne taký strašidelný, ako aj znie. Ľudia sa prezlečú do kostýmov kostier a smrtiek a pochodujú ulicami mesta. Na strašidelnosti tomuto zvyku pridáva aj fakt, že celý tento pochod sa začína o polnoci a pokračuje až do skorého rána.

Poverčivé Poľsko

Veľkonočné zvyky v susednom Poľsku sú bezpochyby založené na poverách. Na tie väčšinou veria práve ženy, v tomto prípade sa však tunajšia tradícia týka výhradne mužského pokolenia. Muži počas veľkonočných sviatkov nesmú piecť chlieb, inak im podľa legendy hrozí, že budú mať šedivé fúzy a rýchlejšie zostarnú.

Súťaživí Angličania

Niekde sa veľkonočné vajíčka jedia, niekde sa kotúľajú. Zdá sa vám to zvláštne? Angličanom určite nie. Svoje uvarené vajíčka spúšťajú dole z kopca a čakajú, ktoré z nich pôjde najďalej, a čo je dôležité – ktoré sa nerozbije. Súťažiaci s najodolnejším vajíčkom je, samozrejme, jasný víťaz.

Oheň v Nemecku

Pre Nemcov Veľkú noc symbolizuje okrem veľkonočných vajčiek či čokoládových zajacov aj poriadny oheň. Počas týchto sviatkov sa chcú totiž adekvátne rozlúčiť s odchádzajúcim ročným obdobím – zimou. Všetko drevo, ktoré sa im počas Vianoc nahromadilo (vrátane vianočného stromčeka) poctivo spália, a tak privítajú jar.: *TASR/AP*

Vítanie jari v Grécku

Na ostrove Korfu by ste si počas Veľkej noci mali dávať naozaj veľký pozor a pre istotu by ste mali ostať doma. Ľudia tu symbolicky vyhadzujú z okna nepotrebné poháre, panvice a iné kuchynské nádoby, čím vítajú jar a novú úrodu, ktorú im priniesie a budú ju tak môcť skladovať v nových nádobách.

Čítanie poviedok v Nórsku

Pre Nórov je Veľká noc jeden z najobľúbenejších sviatkov. Každoročne si čítajú kriminálne poviedky, ktoré vychádzajú pod názvom Veľkonočné trilery. Táto tradícia sa začala už v roku 1923, keď v domáciach novinách vyšla reklama na novú kriminálnu poviedku, ľudia však nevedeli, že je to reklama, poviedky si veľmi obľúbili a chceli čítať stále ďalšie a ďalšie.

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenie č. 17/2012

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 26. novembra 2012

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Informáciu o prezentácii bioplynovej stanice. Informáciu o výstavbe a prevádzke predniesol Ing. Pavol Svetlík a zástupca firmy BioREN s.r.o. Mgr. Juraj Obuch.
3. Správu riaditeľa Základnej školy s materskou školou Brusno za rok 2011/2012.
4. Správu riaditeľky Základnej umeleckej školy Brusno za rok 2011/2012.
5. Predbežný návrh investičných akcií na rok 2013.
6. Žiadosť SBD – čl. samospráva 106 Brusno na demontáž komína bývalej plynovej kotolne – rozhodnutie podľa finančných možností obce.
7. Odpoveď Banskobystrickej regionálnej správy ciest zvedenie po vrchovej vody a zatápanie v miestnej časti Kakatka.
8. Žiadosť Petra Jonáka, Brusno o povolenie podnikania v okolí priestorov zdravotného strediska – plánovanej tržnice. OZ žiadosť bude evidovať a rozhodne v aktuálnom čase.
9. Zmluva o podpore Útvary talentovanej mládeže športových volejbalových tried dievčat.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník, predseda komisie, p. Róbert Hermánek, JUDr. Tomáš Hláčik členovia komisie.
Hlasovanie: JUDr. Imrich Kolpák.

Uznesenie č. 18/2012

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 14. decembra 2012

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ. Návrhovú komisiu v zložení: JUDr. Imrich Kolpák – predseda komisie, Mgr. Dušan Krakovský, Mgr. Anna Vaníková – členovia komisie
Hlasovanie: Ing. Ján Vaník.
Overovateľov zápisnice: Miroslav Balco, Róbert Hermánek
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu na rok 2012 s nasledovnými zmenami:
 - nákup kopírovacieho stroja v hodnote cca 1000 Eur,
 - kúpa veľkokapacitného kontajnera v sume cca 2000 Eur.
3. Rozpočet obce na rok 2013 s podmienkou prehodnocovania pri každom rokovaní obecného zastupiteľstva.
4. VZN č. 82/2012 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka ZUŠ, dieťa MŠ a dieťa školského zariadenia na rok 2013 s podmienkou na stanovenie dotácie vo výške 90% očakávanej dotácie na žiaka (normatív).
5. VZN č. 83/2012 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.
6. VZN č. 84/2012, ktorým sa podľa zmien a doplnkov č. 1 Územného plánu obce Brusno mení a dopĺňa VZN č. 65/2009.
7. VZN č. 85/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Overovateľov zápisnice: Mgr. Dušan Krakovský, Pavol Lihan.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.

2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu na rok 2012 s nasledovnými zmenami:
 - chodník na ulici Pod Dubinkou so zábradlím,
 - osvetlenie na ulici Kúpeľná k bytovkám 330, 333, 336 – 3 ks lúč.
3. Prenájom nebytových priestorov v budove bývalej starej školy, Školská 606/2 pre LUKRAS s.r.o., konateľ Miloš Majer za účelom užívania dielne na výrobu nábytku. Výška nájmu splatná v štvrtročných splátkach v zmysle znaleckého posudku ročne vo výške 1900 Eur. V prvej splátke uhradí firma aj zálohovú platbu na 1. štvrťrok vopred.
4. Prenájom nebytových priestorov v budove u Kvietkov č. 401/36 pre GL- System SK s.r.o., Kremnička 7, Banská Bystrica, konateľ Branislav Vasilovčík za účelom sídla spoločnosti a zariadenia vzorkovej predajne okien, dverí, parapiet, žalúzií a doplnkového sortimentu. Výška nájmu bude stanovená po vypracovaní znaleckého posudku.
5. Premiestnenie prevádzky požičovne lodí z adresy Brusno, ul. Športová 541/21 na adresu Brusno, ul. Železničná 116/11 vlastníčk Monika Zemanová pre RIO GRANUS s.r.o., 935 33 Nový Tekov 123.
6. Inventarizačné komisie pre inventarizáciu majetku obce v roku 2012. Tvoria prílohu uznesenia.
7. Žiadosť DHZ Brusno o poskytnutie priestorov MKS dňa 12. 1. 2013 za účelom usporiadania výročnej schôdze.

C/ neschvaľuje

1. Žiadosť Gastro-Mix Dušan Rybár, o schválenie bufetu v telocvični ZŠ v poobedňajších hodinách.

D/ odporúča pani starostke

1. Poslancom obecného zastupiteľstva predložiť návrh investičných akcií na rok 2013 do 30. 11. 2012.
Zodpovední: poslanci OZ
Termín: v texte

E/ odporúča pani starostke

1. Firmu BioREN s.r.o. o vyhotovenie rozptylovej štúdie pre bioplynovú stanicu Medzibrod. OZ trvá na podmienke využívania v biostanici siláž a senáž.

Viera Krakovská, starostka obce

8. Plán zasadání OZ na I. polrok 2013.

9. Miestne poplatky:

- za rozhlas 3 Eur
- trh 5 Eur
- prenájom MKS 1 hod. 10 Eur
- prenájom MKS celý deň zima 50 Eur
- prenájom MKS celý deň leto 43 Eur

10. Delimitáciu budovy starej školy ul. Školská 606/2 v prospech obce.
11. Prenájom športového areálu ZŠ s MŠ Brusno podľa návrhu riaditeľa školy z decembra 2012 v zmysle zákona č. 116/1990 Zb.
Domáci:
bez sprchy 10,00 Eur/1 hodina, so sprchou 13,00 Eur/1 hodina.
Cudzí:
bez sprchy 17,00 Eur/1 hodina, so sprchou 20,00 Eur/1 hodina.
Posilňovňa:
bez sprchy 2,00 Eur/1 hodina, so sprchou 5,00 Eur/1 hodina.
Umelý trávnik tak ako prenájom telocvične.
12. Usporiadanie Štefanskej zábavy v prevádzke hotela Brusno p. Pavol Grivalský, Poprad.
13. Jednorazovú sociálnu výpomoc 50 Eur pre p. Annu Becherovú – klientku DDa DSS Žiar nad Hronom.

C/ neschvaľuje

1. Splátkový kalendár navrhnutý spoločnosťou Kúpele Brusno a.s., a to daň z ubytovania. Obec Brusno trvá na splatení dlhu za rok 2012 na daniach z ubytovania do 30. apríla 2013 s tým, že daň z ubytovania v roku 2013 za rok 2013 bude platená v zmysle platného VZN 85/2012.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 19/2012

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 28. januára 2013

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Správu hlavnej kontrolórky obce Brusno za rok 2012.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník – predseda komisie, Mgr. Dušan Krakovský, Mgr. Anna Vaníková – členovia komisie
Hlasovanie: JUDr. Imrich Kolpák.
Overovateľov zápisnice: p. Miroslav Balco, p. Pavol Lihan.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu na rok 2013 s nasledovnými zmenami:
– vypracovanie projektovej dokumentácie na zvod povrchovej vody v časti stavebný obvod Dubinka,
– nákup kabíny na malotraktor.
3. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na I. polrok 2013.
4. VZN č. 86/2013 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školského zariadenia.
5. Zriadenie zberného dvora na odpady – finančná požiadavka na recyklačný fond.
6. Zmluvu medzi obcou a občanmi o odvádzaní a čistení odpadových vôd.
7. Odpredaj parcely C-KN 1662/2, orná pôda o výmere 12 m² v zmysle GP č. 32001461-027/2012 zo dňa 10. 10. 2012. Parcela C-KN 1662/2 bola odčlenená z pozemnoknižnej parcely KN-E 294/1, LV 1553 pre Barboru Hrubú, Brusno z dôvodu hodného osobitného zreteľa.

8. Predaj pozemku C-KN 154/12, záhrady pre Miloša Majera, Brusno. Výmera bude upravená po vypracovaní geometrického plánu. Kupujúci je povinný z parcely C-KN 154/12 nechať pokračovanie cesty ako vstup na parcelu C-KN 149. Znalecký posudok a geometrický plán dá vypracovať kupujúci na vlastné náklady.
9. Prenájom nebytových priestorov starej školy, Školská 606/2 v zmysle znaleckého posudku č. 55/2012 vypracovaný Ing. arch. Pavlom Bugárom, Sládkovičova 74, Banská Bystrica zo dňa 7. 12. 2012. V zmysle znaleckého posudku je cena za prenájom ročne stanovená vo výške 1400 Eur. Nájomná zmluva bude vypracovaná na dobu neurčitú s trojmesačnou výpovednou lehotou. Ročný nájom stanovený trhovou cenou 1800 Eur- pre GL-System SK, Kremnička 7, Banská Bystrica, konateľ firmy Branislav Vasilovčík.

C/ neschvaľuje

1. Žiadosť Základnej školy s MŠ Brusno o finančnú dotáciu z rozpočtu obce na akcie Musicstar, Vianočný muzikál, na činnosť volejbalového klubu z dôvodu, že žiadosť nerešpektovala VZN o poskytovaní prostriedkov z rozpočtu obce a z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

D/ ruší

1. Uznesenie č. 17/B4/2012 zo dňa 26. 11. 2012, a to prenájom nebytových priestorov v budove u Kvietkov č. 401/36 pre GL-System SK, Kremnička 7, Banská Bystrica, konateľ firmy Branislav Vasilovčík.

E/ doporučuje

1. Pani starostke upozorniť obchodné jednotky v obci na udržiavanie chodníkov v zimnom období.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 20/2012

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 25. marca 2013

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Správu o ťažbe dreva v obecných lesoch.
3. Informáciu o možnosti zriadenia Optickej siete BBXNET Brusno, o zriadenie prevádzky verejnej elektrokomunikačnej siete.
4. Správu o previerke prokuratúry o prideľovaní súpisných čísiel.
5. Zriadenie neštátneho centra špeciálno-pedagogického poradenstva na území obce Brusno od školského roka 2014/2015.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: JUDr. Imrich Kolpák – predseda komisie, Ing. Ján Vaník, Róbert Hermánek - členovia komisie
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: Mgr. Dušan Krakovský, JUDr. Tomáš Hláčik.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu na rok 2013 s nasledovnými zmenami:
– nákup 4 ks 1100 l kontajnerov (kontajner na papier k bytovkám 547, 549, bytovky ul. Kúpeľná, Oremlaz, kontajner na sklo pre Oremlaz),
– 1 000 Eur na Klaster Horehronie s podmienkou pre obec Brusno zabezpečiť regionálne lístky a skibus na zimné lyžovanie,
– navýšenie rozpočtu pre ZUŠ – bežné výdavky o 902,87 Eur, vrátený preplatok na poisťom v zdravotnej poisťovni Dôvera.
3. VZN č. 87/2013 o nakladaní s komunálnymi odpadmi s úpravami.
4. Dagmar Sрниakovú do Rady školy pri ZUŠ v Brusne.

5. Poskytnutie drevnej hmoty z výrubu drevín pri bytových domoch 547, 549 pre rodinu Greškovú, bezplatne.
6. Prenájom parc. C-KN 154/12, záhrada o výmere 226 m² v zmysle znaleckého posudku pre Miloša Majera s manželkou Brusno.
7. Prenájom predajného domčeka vo výške 150 Eur na akciu Čipkárskô 25. 5. 2013.
8. Poplatok 20 Eur za predajné miesto na akciu Čipkárskô 25. 5. 2013.
9. Finančný príspevok pre jedno súťažné družstvo na nákup potravín vo výške 16 Eur na akciu Čipkárskô 25. 5. 2013.

C/ ruší

1. Uznesenie č. 19/B 8/2013 zo dňa 28. 1. 2013 – odpredaj pozemku C-KN 154/12 pre Miloša Majera s manželkou, Brusno.

D/ odporúča

1. Pani starostke prerokovať s Regionálnou správou ciest dopravnú značku na ul. Železničná (pri Hasičskej zbrojnici).
2. Pani starostke prerokovať s organizáciami obce lepenie plagátov na sklá vitrín, stĺpov elektrického vedenia.
3. Pani starostke stretnúť sa s Dášou Kúšikovou, kultúrnym referentom Matice slovenskej ohľadom vytvorenia nového miestneho odboru Matice slovenskej v obci Brusno.

E/ odvoláva

1. Z funkcie veliteľa OHZ v Brusne Bc. Branislava Hudáka dňom 25. 3. 2013.

F/ menuje

11. Do funkcie veliteľa OHZ v Brusne Pavla Sáliša, bytom Brusno dňom 25. 3. 2013.

Viera Krakovská, starostka obce

Informácie pre občanov

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE č. 87/2013 OBCE BRUSNO O NAKLADANÍ S KOMUNÁLNymi ODPADMI

Obecné zastupiteľstvo obce BRUSNO vo veciach územnej samosprávy v zmysle ustanovenia § 6 ods.1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ustanovenia § 39 ods. 6 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) sa uznieslo na tomto

všeobecne záväznom nariadení

§ 1

Predmet úpravy

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) upravuje podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov, o spôsobe triedenia zberu komunálnych odpadov jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov, na zneškodňovanie odpadov.

§ 2

Systém zberu odpadov

Na území obce je zavedený systém zberu komunálnych odpadov:

- kontajnerový a vrecový zber,
- kalendárový zber, tzn. obec vopred vyhlási zber odpadu a určí deň v týždni, v ktorom sa uskutoční zber predmetnej zložky komunálneho odpadu,
- oddelený zber komunálnych odpadov pre:
 - odpady s obsahom škodlivín,
 - drobné stavebné odpady,
 - objemné odpady,
 - elektroodpad z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel,
- triedený zber komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo, elektroodpad z domácností, biologicky rozložiteľný komunálny odpad, textil a obuv, viac vrstvé kombinované materiály,
- zmesový zber komunálnych odpadov (nevytriedený komunálny odpad alebo komunálny odpad po vytriedení zložiek komunálneho odpadu),
- v obci je zavedený množstvový zber pre právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľ,
- paušálny zber pre ostatné fyzické osoby

§ 3

Spôsob nakladania s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi

- Obec určuje pre zhromažďovanie komunálneho odpadu jednotný typ zberových nádob:
 - kontajner KUKA 110 l z pozinkovaného plechu pre zmesový komunálny odpad,
 - plastové vrecia alebo zberné nádoby určené obcou pre triedený zber jednotlivých zložiek komunálneho odpadu,
 - veľkoobjemové kontajnery pre objemné odpady a drobné stavebné odpady,
 - zberné nádoby určené obcou pre elektroodpad z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel a odpad s obsahom škodlivín.
- Vlastník alebo správca nehnuteľnosti je povinný:
 - a) na obecnom úrade obce objednať si potrebný počet zberných nádob a plastových vriec zodpovedajúcich systému zberu a prepravy zmesového komunálneho odpadu a vytriedených zložiek komunálneho odpadu,

- b) zberné nádoby v deň vývozu pripraviť na verejne prístupnom mieste, v bezprostrednej blízkosti verejnej komunikácie prístupnej pre zberné vozidlo,
 - c) starať sa o prístup k zberným nádobám a vreciam a o čistotu stanovíšť a okolie zberných nádob a vriec,
 - d) ukladať zmesový komunálny odpad do zberných nádob a vytriedený komunálny odpad do vriec alebo zberných nádob určených obcou tak, aby sa tieto dali uzatvoriť, aby z nich komunálny odpad nevypadal a pri ich vyprázdňovaní neohrozoval zdravie zamestnancov zmluvne oprávnenej osoby,
 - e) ukladať objemný odpad, drobný stavebný odpad do veľkoobjemových kontajnerov,
 - f) ukladať elektroodpady z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel a odpady s obsahom škodlivín na miesta a do zberných nádob určených obcou.
- 3) Vlastník alebo správca nehnuteľnosti má zakázané:
 - a) ukladať do zberných nádob – kontajner KUKA 110 l z pozinkovaného plechu a plastových vriec tekutý odpad,
 - b) preťažovať zbernú nádobu – kontajner KUKA 110 l z pozinkovaného plechu, t.j. ukladať do nej odpad, ktorý prevyšuje 50 kg,
 - c) spaľovať komunálny odpad v zberných nádobách – kontajner KUKA 110 l z pozinkovaného plechu,
 - d) poškodzovať zberné nádoby a vrecia,
 - e) ukladať elektroodpady z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel, odpady s obsahom škodlivín, objemný odpad, drobný stavebný odpad, zmesový komunálny odpad, triedený komunálny odpad a biologicky rozložiteľný odpad do iných zberných nádob ako sú určené podľa tohto nariadenia,
 - f) ukladať žeravý popol, ukladať stavebný materiál a kamene do zberných nádob
 - 4) Vlastník alebo správca nehnuteľnosti je povinný v deň odvozu zmesového a triedeného komunálneho odpadu umiestniť zberné nádoby a vrecia na miesto a zabezpečiť k zberným nádobám a k vreciam prístup.

§ 4

Systém zberu prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania zmesových komunálnych odpadov

- 1) Na území obce pre držiteľov zmesového odpadu a vlastníkov alebo správcov nehnuteľností, ktorí ukládajú zmesový komunálny odpad do zberných nádob – kontajner KUKA 110 l sa uplatňuje intervalový systém zberu.
- 2) Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, a tou je obec.
- 3) Počet a typ zberných nádob a interval odvozu zmesového komunálneho odpadu:
 - a) každý držiteľ zmesového odpadu je povinný používať typ zberných nádob na zmesový komunálny odpad zodpovedajúci systému zberu, ktorý vymedzuje toto nariadenie,
 - b) pre držiteľov zmesového komunálneho odpadu, ktorí užívajú zberné nádoby – kontajner KUKA 110 l, minimálny počet nádob je 1ks. Interval odvozu sa zabezpečuje 1x týždenne pre časť obce Brusno a 1x pre časť Ondrej. O dni zberu zmesových komunálnych odpadov bude obec vopred informovať držiteľov zmesového odpadu v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľkami).
- 4) OBEC zneškodňuje komunálny odpad na riadenej skládke odpadov.
- 5) Zakazuje sa zmiešavať zmesový komunálny odpad s triedeným komunálnym odpadom a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom.

§ 5

Množstvový zber

- 1) Množstvový zber odpadov je zavedený pre právnické osoby a fyzickú osobu – podnikateľa.
- 2) Pre množstvový zber komunálneho odpadu obec ustanovuje tri veľkosti zberných nádob, z ktorých si pôvodca komunálneho odpadu môže vybrať zbernú nádobu:
 - a) kontajner KUKA 110 l z pozinkovaného plechu a plasty,
 - b) plastové vrecia,
 - c) veľkoobjemový kontajner.

- 3) Pri množstvovom zbere si pôvodca komunálneho odpadu individuálne určí interval odvozu komunálnych odpadov:
 - a) jedenkrát za týždeň,
 - b) jedenkrát za dva týždne,
 - c) jedenkrát za štyri týždne.
- 4) Výber zbernej nádoby a individuálne určenie intervalu odvozu komunálneho odpadu je pôvodca komunálneho odpadu povinný písomne oznámiť obecnému úradu obce do 30 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia, do 30 dní odo dňa vzniku povinnosti platiť poplatok.
- 5) Na množstvový zber sa vzťahujú ustanovenia tohto všeobecne záväzného nariadenia.

§ 6

Systém zberu, prepravy a zneškodňovania elektroodpadov z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel

- 1) Elektroodpad z domácností je elektroodpad, ktorý pochádza z domácností fyzických osôb a z obchodných, priemyselných, inštitucionálnych a iných zdrojov, ktorý je svojím zložením a množstvom podobný tomu, ktorý pochádza z domácností fyzických osôb.
- 2) Do elektroodpadu patria: televízory, rádiá, počítačová, kancelárska a telekomunikačná technika, mobily, videá, diskmany, digitálne hodinky, gameboye, variče, ohrievače, kávovary, práčky, elektromotory, ručné elektrické náradie, mobilné klimatizačné zariadenia atď.
- 3) Do elektroodpadu nepatria: motorčeky na garážovú bránu, elektronické ovládanie žalúzií, plynové variče, autorádiá, vypínače a zásuvky, merače a ovládače fixne zabudované, klimatizačné zariadenia fixne zabudované, vŕivky a pod.
- 4) Žiarivky a svietidlá patria medzi elektroodpad a obsahujú nebezpečné látky, preto patria do kategórie nebezpečné odpady. Na ich zber sa uplatňuje režim ako v prípade vyššie uvedeného elektroodpadu z domácností.
- 5) Medzi žiarivky a svietidlá patria:
 - a) *Lineárna žiarivka*
Klasická žiarivka v tvare dlhej trubice (neónová trubica, neónka).
 - b) *Kompaktná žiarivka*
Kompaktná žiarivka má menšie rozmery než má klasická žiarivková trubica. Ide o úsporné žiarovky. Majú spravidla podobný tvar a rovnaké objímky ako klasické žiarovky.
 - c) *Svietidlá*
Svietidlá, ktoré sú umiestnené voľne, napevno alebo sú zabudované do stien, dlážok alebo stropov budov, za účelom poskytnutia funkčného, dekoratívneho, akcentného a bezpečnostného osvetlenia. Svetidlá slúžiace na osvetľovanie v exteriéroch vrátane svetelných zdrojov, vreckové svietidlá a prenosné akumulátorové svietidlá, LED svetelné zdroje.
- 6) Medzi žiarivky a svietidlá nepatria voľné komponenty, ktoré sú alebo nie sú súčasťou osvetľovacieho prístroja, zariadenia, ktorých hlavným účelom nie je osvetlenie objektov alebo priestranstiev (svetelné reklamy, svetelná cestná alebo železničná signalizácia a zariadenia pre zdravotníctvo), komponenty, ktoré nie sú priamo súčasťou osvetľovacieho zariadenia – stĺpy, predradné skrine, dekoratívne elementy, svietidlá pre dopravné prostriedky, banské svietidlá pre obyčajné žiarovky.

- 7) Na území obce pre držiteľov elektroodpadu z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel sa na zber elektroodpadov uplatňuje kalendárový zber elektroodpadov.
- 8) Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie elektroodpadov z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu.
- 9) Obec zabezpečí pre držiteľov elektroodpadov z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel odvoz elektroodpadov z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel najmenej 2 x za rok, v mesiacoch apríl a október. V prípade potreby obec zabezpečí zber elektroodpadu z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel v častejšom intervale.

- 10) O dni zberu elektroodpadov z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel a o zbernom mieste bude obec vopred informovať držiteľov elektroodpadu z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľami).
- 11) Elektroodpad sa zbiera aj v rámci režimu spätný odber, kde podľa § 54c ods. 1 zákona o odpadoch je distribútor elektrozariadení povinný bezplatne uskutočňovať spätný odber, t. j. odobratie elektroodpadu z domácností od jeho držiteľa pri predaji nového elektrozariadenia na výmennom základe kus za kus, pokiaľ odovzdávaný elektroodpad pochádza z elektrozariadenia rovnakej kategórie a rovnakého funkčného určenia ako predávané elektrozariadenie, v prevádzkach, ktoré slúžia na predaj elektrozariadení.
- 12) Držiteľ elektroodpadu z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel nemôže odovzdávať elektroodpad iným subjektom než sú ustanovené v tomto nariadení a ktorým nebola udelená príslušná autorizácia podľa § 8 zákona o odpadoch
- 13) Zakazuje sa zmiešavať elektroodpad z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel s ostatnými druhmi odpadov.

§ 7

Systém zberu, prepravy a zneškodňovania drobných stavebných odpadov

Drobné stavebné odpady sú komunálne odpady vznikajúce z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou – nepodnikateľom, ktoré nepresiahnu viac ako 1 m³ ročne od jednej fyzickej osoby. Ak fyzická osoba vyprodukuje väčší objem takéhoto odpadu (nad 1m³ ročne od jednej fyzickej osoby), napr. v rámci prestavby bytu, nepovažuje sa množstvo nad 1m³ za drobný stavebný odpad a fyzická osoba si musí od obce objednať veľkoobjemový kontajner za osobitnú odplatu, ktorá nie je súčasťou miestneho poplatku.

Ak bežné udržiavacie práce či rekonštrukčné práce pre fyzickú osobu vykonáva právnická osoba – podnikateľ alebo fyzická osoba – podnikateľ, tak nejde o drobný stavebný odpad, ale o stavebný odpad a pôvodcom je ten, kto tieto práce pre fyzickú osobu vykonáva.

Do drobného stavebného odpadu patria v malom množstve zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod.

Na území obce sa pre pôvodcov drobných stavebných odpadov uplatňuje kalendárový zber odpadov.

Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie drobných stavebných odpadov zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou je obec.

- 1) Obec zabezpečí pre držiteľov drobných stavebných odpadov odvoz drobných stavebných odpadov najmenej 2 x za rok, v mesiacoch apríl a október. V prípade potreby obec zabezpečí zber drobných stavebných odpadov v častejšom intervale.
- 2) O dni zberu drobných stavebných odpadov a o mieste pristavenia veľkoobjemových kontajnerov bude obec vopred informovať držiteľov drobných stavebných odpadov v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľami).
- 3) Zakazuje sa zmiešavať drobný stavebný odpad s ostatnými druhmi odpadov.

§ 8

Systém zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania objemného odpadu

- 1) Objemný odpad predstavujú komunálne odpady, ktoré sa svojou veľkosťou nevojdú do používanej nádoby na zmesový odpad v obci. Sú to hlavne nábytky, staré okná, dvere, nádoby, plechové rúry (ak sú súčasťou KO) a podobne.
- 2) Na území obce pre držiteľov objemného odpadu sa na zber objemného odpadu uplatňuje kalendárový zber objemného odpadu.
- 3) Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie objemných odpadov zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou je obec.

- 4) Obec zabezpečí pre držiteľov odpadov odvoz objemného odpadu najmenej 2 x za rok, v mesiacoch apríl a október. V prípade potreby obec zabezpečí zber objemného odpadu v častejšom intervale.
- 5) O dni zberu objemného odpadu a o mieste pristavenia veľkoobjemových kontajnerov bude obec vopred informovať držiteľov odpadu v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľkami).

- 6) Zakazuje sa zmiešavať objemný odpad s ostatnými druhmi odpadov.

§ 9

Systém zberu, prepravy a zneškodňovania odpadov s obsahom škodlivín

- 1) Medzi odpady s obsahom škodlivín patria: použité batérie a akumulátory, odpadové motorové a mazacie oleje, farbivá, chemikálie a iné nebezpečné odpady.
- 2) Použité batérie a akumulátory:
- a) držiteľ použitých batérií a akumulátorov ich môže odovzdať iba do obcou určených zberných nádob v rámci oddeleného zberu, ktorý organizuje obec,
 - b) držiteľ použitých batérií a akumulátorov ich môže odovzdať aj distribútorovi batérií a akumulátorov,
 - c) držiteľ použitých batérií a akumulátorov nemôže odovzdávať použité batérie a akumulátory iným subjektom, než sú ustanovené v tomto nariadení.
- 3) Odpadové motorové a mazacie oleje:
- a) ide výlučne o odpadové motorové a mazacie oleje, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov, a nie o odpadové motorové oleje a mazacie oleje z podnikateľskej činnosti,
 - b) držiteľ odpadových motorových a mazacích olejov ich môže odovzdať iba do obcou určených zberných nádob v rámci oddeleného zberu, ktorý organizuje obec,
 - c) držiteľ odpadových motorových a mazacích olejov nemôže odovzdávať použité odpadové motorové a mazacie oleje iným subjektom, než sú ustanovené v tomto nariadení.
- 4) Farbivá, chemikálie a iné nebezpečné odpady
- a) ide o nebezpečné odpady alebo odpady kontaminované nebezpečnými látkami a chemikáliami, medzi ktoré patria: rozpúšťadlá, staré farby, lepidlá, živice, laky, kyseliny, zásady, fotochemické látky, pesticídy a chemické prípravky na ošetrovanie rastlín a drevín, umelé hnojivá, detergenty (pracie a čistiace prostriedky), drevo obsahujúce nebezpečné látky, handry znečistené olejom, farbami, obaly znečistené nebezpečnými látkami a pod.
 - b) držiteľ farbív, chemikálií a iných nebezpečných odpadov ich môže odovzdať iba do obcou určených zberných nádob v rámci oddeleného zberu, ktorý organizuje obec,
 - c) držiteľ farbív, chemikálií a iných nebezpečných odpadov nemôže odovzdávať farbivá, chemikálie a iné nebezpečné odpady iným subjektom, než sú ustanovené v tomto nariadení.
- 5) Držiteľ humánných liekov nespotrebovaných fyzickými osobami je povinný ich odovzdať verejnej lekární, ktorá je povinná odobrať a zhromažďovať humánne lieky nespotrebované fyzickými osobami. Zakazuje sa humánne lieky nespotrebované fyzickými osobami zmiešavať so zmesovým komunálnym odpadom, s triedeným komunálnym odpadom a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom.
- 6) Na území obce pre držiteľov odpadu s obsahom škodlivín sa zber odpadu s obsahom škodlivín uplatňuje kalendárový zber odpadu s obsahom škodlivín.
- 7) Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov s obsahom škodlivín zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu.
- 8) Obec zabezpečí pre držiteľov odpadov odvoz odpadu s obsahom škodlivín najmenej 2x za rok v mesiaci apríl a október. V prípade potreby obec zabezpečí zber odpadu s obsahom škodlivín aj častejšie.
- 9) O dni zberu odpadu s obsahom škodlivín a o mieste pristavenia zberných nádob bude obec informovať držiteľov odpadu v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľkami).

- 10) Zneškodňovanie odpadu s obsahom škodlivín zmluvne oprávnená osoba zabezpečuje v zariadeniach na zneškodňovanie nebezpečných odpadov.

- 11) Zakazuje sa zmiešavať odpad s obsahom škodlivín s ostatnými druhmi odpadov.

§ 10

Systém zberu, prepravy a zhodnocovania triedených zložiek komunálneho odpadu

- 1) Na území obce sa zabezpečuje triedenie a zber týchto zložiek komunálneho odpadu:
- a) papier,
 - b) plasty,
 - c) kov,
 - d) sklo,
 - e) textil a obuv,
- 2) Odpady z papiera:
- a) odpady z papiera sa triedia do nádob (plastových vriec) na papier určených obcou,
 - b) do odpadu papiera patria: noviny, časopisy, zošity, knihy, listy, kancelársky papier, papierové vrecká, lepenka, krabice z tvrdého papiera, kartón, obálky, letáky, katalógy, telefónne zoznamy, plagáty, pohľadnice, zakladače, baliaci a krepový papier, papierový obal a pod.,
 - c) do odpadu papiera nepatria: plastové obaly, viacvrstvové kombinované materiály, voskovaný papier, papier s hliníkovou fóliou, obaly na mrazené potraviny, škatulky od cigariet (s výnimkou kartónovej časti), silne znečistený či mastný papier, kopírovací papier a pod.
- 3) Odpady z plastu:
- a) odpady z plastu sa triedia do plastových vriec na plasty určených obcou,
 - b) do odpadov z plastu patria: PE (polyetylén) – LDPE a HDPE: číre a farebné fólie, tašky, vrecká, vedrá a fľaštičky od kozmetických a čistiacich prípravkov, vrecká od mlieka, prepravky fliaš; PET (polyetyléntereftalát): fľaše od nápojov, sirupov, rastlinných olejov; PP (polypropylén): obaly od sladkostí, tégly od jogurtov a rôzne plastové nádobky a hračky; PS (polystyrén): penový polystyrén, pohárik z automatov a iné plastové nádobky; PVC (polyvinylchlorid): vodoinštalčné a elektroinštalčné rúrky, obaly kozmetických výrobkov, plastové okná a nábytok a pod.,
 - c) do odpadov z plastu nepatria: obaly znečistené chemikáliami a olejmi, viacvrstvové kombinované materiály, hrubo znečistené plasty (zeminou, farbami, potravinami), podlahové krytiny, guma, molitan a pod.
- 4) Odpady z kovu vrátane kovových obalov:
- a) odpady z kovu vrátane kovových obalov sa triedia do nádob na kov určených obcou. Väčšie kusy kovového dopadu sa odovzdávajú do zberu objemného odpadu,
 - b) do odpadu z kovu vrátane kovových obalov patria: kovové vrchnáky z fliaš a pohárov, kovové tuby od pást, kovové súčiastky, drôty a káble (bez bužírky), starý riad, obaly zo sprejov, kovový šrot, oceľ, farebné kovy, hliníkové viečko, hliníkový obal, kovové viečko, klinec, sponka, spinka, špendlík, kovová rúrka, starý kľúč, zámok, konzervy, oceľové plechovky, ventil, kovové obaly z potravín zbavené obsahu, hlavne konzervy z hotových jedál, paštét, potraviny pre domáce zvieratá a z kompótov alebo plechovky z nápojov ako pivo, džúsy a energetické nápoje. Konzervy a plechovky pred odovzdaním do nádoby je potrebné vypláchnuť, aby v nich nezostali zvyšky jedla,
 - c) do odpadu z kovu vrátane kovových obalov nepatria: kovy hrubo znečistené zvyškami jedla, farbami a rôznymi chemickými látkami.
- 5) Odpady zo skla:
- a) odpady zo skla sa triedia do nádob na sklo určených obcou,
 - b) do odpadu zo skla patria: sklenené fľaše, nádoby, obaly a predmety zo skla, poháre, fľaštičky od kozmetiky bez kovových a plastových uzáverov, črepy, okenné sklo, sklo z okuliarov a pod.,
 - c) do odpadu zo skla nepatria: korky, gummy, porcelán, keramika, zrkadlá, drôtované sklo, fľaše z umelej hmoty, časti uzáverov fliaš, žiarovky, žiarivky, obrazovky, silne znečistené sklo (zeminou, farbami, potravinami) a pod..

- 6) Odpady z textilu a obuv:
 - a) odpad z textilu a obuvi sa triedi do nádob na textil a obuv určených obcou,
 - b) do odpadu z textilu a obuvi patria: čisté a suché šatstvo (všetky druhy odevov, prikrývky, deky, posteľnú bielizeň), topánky (topánky iba v pároch, nezničené), doplnky k oblečeniu (čiapky, šále a pod.),
- 7) Na území obce pre držiteľov triedených zložiek komunálneho odpadu sa uplatňuje kalendárový zber triedených zložiek komunálneho odpadu.
- 8) Zber a prepravu zabezpečuje obec a zhodnocovanie alebo zneškodňovanie triedených zložiek komunálneho odpadu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu.
- 9) O dni zberu triedených zložiek komunálnych odpadov a o mieste pristavenia zberných nádob bude obec informovať držiteľov odpadu v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľami).
- 10) Zakazuje sa zmiešavať triedený komunálny odpad so zmesovým komunálnym odpadom a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom.

§ 11

Systém zberu, prepravy a zneškodňovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu

- 1) Medzi biologicky rozložiteľný komunálny odpad patrí:
 - odpad zo záhrad, parkov vrátane odpadu z cintorínov – tzv. zelený biologicky rozložiteľný odpad,
 - kuchynský a reštauračný odpad,
 - jedlé oleje a tuky.
- 2) Medzi zelený biologicky rozložiteľný komunálny odpad patrí: kvety, tráva, lístie, drevný odpad zo strihania a orezovania krovín a stromov, vypletá burina, pozberové zvyšky z pestovania, zhnité ovocie a zelenina, piliny, drevná štiepka, hobliny, drevný popol.
- 3) Medzi biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad patrí: šupy z čistenia zeleniny a ovocia, kávové a čajové zvyšky, vaječné škrupiny, starý chlieb, zvyšky jedla, škrupinka z orecha, vlasy, chlpy, trus malých zvierat, papierové vrečko znečistené zeleninou, ovocím, maslom, džemom, potraviny po záručnej dobe alebo inak znehodnotené, použitá papierová vreckovka a servítky a v malom množstve aj drevitá vlna, triesky, hnedá lepenka, novinový papier, nespracované zostatky surovín, neskonsumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného ale i živočíšneho pôvodu, ktoré vznikli pri prevádzkovaní zariadení spoločného stravovania, vrátane školských kuchýň, stravovacích zariadení domovov sociálnych služieb, stravovacích prevádzok zdravotníckych zariadení, ale aj z kuchýň domácností a pod.
- 4) Medzi zelený a kuchynský odpad nepatria: kameň, obväz, cigaretový ohorok, uhynuté zvieratá, časti zvierat zabitých doma tzv. „domáce zakáľáčky“, a pod.
- 5) Fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (ďalej len „prevádzkovateľ kuchyne“) zodpovedá za nakladanie s biologickým rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom. Zakazuje sa zmiešavať biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad s ostatnými druhmi odpadov.
- 6) Náklady spojené so zberom, skladovaním, prepravou a spracovaním vrátane nákladov na zberné kontajnery a iné obaly hradí prevádzkovateľ kuchyne (nie sú súčasťou miestneho poplatku).
- 7) Ich zber a kontajnery musia spĺňať hygienické požiadavky ustanovené nariadením EP a Rady (ES) č. 1069/2009.
- 8) Prevádzkovateľ kuchyne musí primerane zabezpečiť skladovanie odpadu do doby odovzdania na jeho spracovanie tak, aby sa k obsahu kontajnera nedostali hlodavce a iné živočíchy ani verejnosť.
- 9) Zberné nádoby musia byť umiestnené v areáli prevádzkovateľa kuchyne.

- 10) Frekvencia zberu musí byť v súlade s hygienickými predpismi zohľadňujúc aj teploty prostredia (leto/zima), pričom v letnom období frekvencia zberu musí byť vyššia.
- 11) Ak prevádzkovateľ kuchyne nezabezpečuje zber, prepravu a ďalšie nakladanie sám, ale prostredníctvom tretieho subjektu, musí mať na tento účel s ním uzatvorenú zmluvu a zároveň musí ísť o subjekt, ktorý je oprávnený na nakladanie s týmto odpadom, pričom sa vyžaduje, aby tento subjekt spĺňal aj osobitné požiadavky v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, (napr. § 39b zákona č. 39/2007 Z. z.) a aby mala schválenie na vykonávanie činnosti spracovania týchto odpadov príslušnou Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou.
- 12) Prevádzkovateľ kuchyne je povinný oznámiť obci, či nakladanie s týmto odpadom si zabezpečuje sám alebo prostredníctvom tretieho subjektu, s ktorým uzatvoril zmluvu a ktorý má potrebné oprávnenia na nakladanie s týmto odpadom.
- 13) Pri nakladaní kuchynským a reštauračným odpadom je prevádzkovateľ kuchyne povinný postupovať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.
- 14) Prevádzkovateľ kuchyne je povinný dodržiavať zákaz krmenia zvierat kuchynským a reštauračným odpadom, okrem kožušinových zvierat. Zákaz skrmovania sa vzťahuje aj na zvieratá v ZOO, zvieratá v útulkoch, na chovných staniciach atď.

- 15) Ustanovenia ods. 5) až 14) sa vzťahujú aj na prevádzkovateľa školskej kuchyne a školskej jedálne, (výdajnej školskej jedálne).
- 16) Zakazuje sa zmiešavať biologicky rozložiteľný odpad so zmesovým komunálnym odpadom, s triedenými zložkami komunálneho odpadu a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom.
- 17) Obyvatelia obce majú možnosť kompostovať a ukladať svoj vlastný biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie na svojich domácich kompostoviskách.

- 18) Obec nezavádza a nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu na svojom území pre obyvateľov obce, pretože najmenej 50% obyvateľov obce kompostuje vlastný biologicky rozložiteľný odpad na svojich domácich kompostoviskách. Týmto nie je dotknutá povinnosť prevádzkovateľa kuchyne zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom.

§ 12

Spoločné a záverečné ustanovenia

- 1) Podrobnejšia úprava a pôsobnosť orgánov štátnej správy a obce, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu je upravená v zákone NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vo vyhláškach Ministerstva životného prostredia č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch a vyhl. č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.
- 2) **Zrušuje sa:**
 - Všeobecne záväzné nariadenie obce BRUSNO č. 42/2003 zo dňa 15. 1. 2003 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v znení neskorších doplnkov a zmien VZN.
- 3) Toto všeobecne záväzné nariadenie č. 87/2013 schválilo obecné zastupiteľstvo obce Brusno na svojom zasadnutí dňa 25.3.2013 uznesením č. 20/B3/2013.
- 4) Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť 15. dňom od jeho vyhlásenia.

V Brusne dňa 26. 3. 2013

Viera Krakovská, starostka obce

Vyvesené na úradnej tabuli dňa 8. 3. 2013
Zvesené z úradnej tabule dňa 25. 3. 2013

Z kultúry obce

Už sa fašiang kráti

Vydarený kultúrny podvečer pod názvom „Už sa fašiang kráti“ zorganizovala v nedeľu 10. 2. 2013 kultúrna komisia pri OZ v Brusne. V miestnom kultúrnom stredisku sa predstavili štyri trojčlenné súťažné družstvá. Tri tvorili reprezentačné družstvá z ulíc Kúpeľná, Lúka a Oremlaz a štvrté družstvo bolo vybraté z publika. Prvé kolo bolo kolom zručnosti. Súťažilo sa v namotávaní nití na ceruzku. V druhom kole mali družstvá za úlohu uhádnuť známe osobnosti, ktoré napodobňovali ich súperi. V poslednom kole si družstvá vypočuli 14 ukážok piesní k filmom. Ich úlohou bolo spomenúť si na čo najviac názvov filmov, z ktorých ukážky počuli. Moderátori potom z filmových piesní vyskúšali aj publikum. Pomedzi súťažné kolá vystúpili naši speváci Marco Bukovský, Jurko Pavúk, Ivana Gromová a Edita Pikulová. O hudobný doprovod celého večera sa postarala skupina Pulse. Moderátormi večera boli Mária (Zuzka) Kubusová a Marián Pejko, tentoraz v „cigánskom prestrojení“.

V mimoriadne vyrovnanej súťaži zvíťazilo družstvo vybraté z publika, ale to nie je podstatné. Skutočnými víťazmi boli všetci, ktorí sa prišli na súťaž pozrieť a mohli prežiť pekný fašiangový večer.

Pozor, začína

Fotosúťaž

V záhrade a na dvore – voľná technika

Obec Brusno vyhlasuje súťaž amatérskej fotografie.
Téma: V záhrade a na dvore – voľná technika.

Súťaže sa môže zúčastniť každý amatérsky fotograf, ktorý pošle najviac štyri svoje fotografie z Brusna na e-mailovú adresu: agrafik@agrafik.sk alebo doručí na nosiči CD na obecný úrad v Brusne do 30. 9. 2013.

Fotografie budú zverejnené na webovej stránke obce Brusno a najlepšie budú vystavované v Miestnom kultúrnom stredisku v Brusne.

Podrobnejšie informácie na stránke obce Brusno.

Kultúrna komisia hľadá ochotných hercov – ochotníkov pre divadelnú sezónu 2013/2014. Záujemcovia sa môžu prihlásiť u p. Mariána Pejka alebo u členov kultúrnej komisie.

Kladivá na farmárskom dvore Pod Bánošom.

V sobotu 27. apríla 2013 v areáli SOŠ Pod Bánošom sa konal **Regionálny farmársky trh**. Ten sa začal o 10,00 hod. otvorením Bánoša. Na trhu sa dali nakúpiť kvalitné potraviny priamo od farmárov, návštevníci ochutnali tradičné jedlá, medzi ktorými nechýbalo ani naše „čipkárske“.

Na tejto akcii zastupoval obec Brusno tradičný účastník súťaže vo varení čipkárskeho, minuloročný víťaz družstvo Kladivá v zložení Viliam Hláčik, Miroslav Hláčik a Ľubica Veselovská. Návštevníci boli prekvapení nádobou (mašinou), v ktorej sa toto jedlo varí, spôsobom varenia a kúrenia v nej. Princíp a postup varenia prítomným vysvetlil p. Viliam Hláčik. Potešil nás záujem o ochutnanie čipkárskeho, ktorý bol veľký, čoho dôkazom boli prázdne taniere.

Samotní organizátori podujatia vyzdvihli záujem návštevníkov o čipkárske. Vyslovili názor, že sme boli najväčším „ťahákom“ podujatia. Sme radi, že sme mohli predviesť prípravu a varenie tradičného Brusniansko – Ondrejského jedla. Návštevníci boli pozvaní do Brusna na súťaž vo varení tejto špeciality, ktorá sa každoročne koná v máji.

Viliam Hláčik

Narodili sa...

Martin Lupták	Nina Hudáková
Adrián Drábek	Nicole Katharina Fohringer
Lukáš Daučík	Jonáš Barla
Vivian Poldauf	Žofia Závrivcová
Kristína Pinková	

Opustili nás...

Vincent Hláčik	+ 66 rokov
Karol Hudák	+ 69 rokov
Anna Marcinová	+ 89 rokov
Milan Petko	+ 54 rokov
Emília Plšková	+ 75 rokov
Mikuláš Ďuriančík	+ 89 rokov
Viola Plšková	+ 80 rokov
Ondrej Oboňa	+ 71 rokov

Pripomeňme si prežité chvíle

Čipkársko 2013

Naše tradície sú vzácnym pokladom pre budúce generácie

V dnešnej dobe rýchlych áut, moderných technológií, počítačov si už málokto spomenie na život našich predkov. Rady „starých materí“ dnes už ľudia takmer nepoznajú. Dnes žijeme v dobe, v ktorej sa stále niekam ponáhľame, žijeme v strese každodenných starostí a už sa takmer vôbec nedokážeme tešiť zo života.

Aj toto je dôvod, prečo by sme si mali spomenúť na našich predkov, na život našich starých mám a otcov. Oni boli celý život spätí s prírodou, tešili sa z každej maličkosti. Žili skromne, vážili si život a všetko, čo im priniesol. Z ich života môžeme vidieť, že sa dalo žiť aj iným spôsobom, možno ľudskejším ako dnes.

Hovorí sa, že postupom času sa staré slovenské tradície na dedinách strácajú a ostávajú už v spomienkach starších ľudí alebo sú zachované písmom na stranách encyklopédií a iných knížiek.

To, že výnimky potvrdzujú pravidlo je naša obec Brusno svetlým príkladom!

Stále v našej obci žijú ľudia, ktorí chcú zachovať a obnoviť tradície aj pre mladé generácie, preto tradícia varenia „čipkárského“ v mašinách nezanikne.

Sonet rodnej dedine

Rodisko moje hniezdu sa podobá
snáď najkrajšiemu medzi hniezdami,
sám Pán Boh ho uvil v pradávnych dobách
z vrkočov smrečín medzi horami.

Potom mu vdýchol vôňu sviežu
a krásu jeho znásobil,
keď osadil tu Skalu ako strážnu vežu
a stužkou Hrona dielo dozdobil.

Mäkučkým machom vystlal ho, trávami
a prenádherným lúčnym kvietím.
Vyznávam teraz pred vami:
Toto miesto je pre mňa miestom svätým.
Tu žijem si svoj život prostý,
tu odložím raz svoje kosti.

(JG)

Aj tohto roku sa znova súťažilo!

Dňa 25. 5. 2013 sa konal na „Čipkárskom námestí“ v Brusne 14. ročník súťaže „Čipkársko 2013“. V priebehu dňa nám príroda ukázala svoje vrtochy. Ráno pršalo intenzívne, v priebehu dňa viackrát vyšlo slnko, následne sa zamračilo a popoludní po dovení sa spustil prudký lejak. Po lejaku sa nám počasie konečne umúdrilo.

Na akcii sa prezentovalo 23 štvorčlenných družstiev. Súťažilo 7 mužských, 2 ženské a 14 družstiev bolo zmiešaných. Z celkového počtu 92 súťažiacich boli opäť v prevahe muži v pomere 64 : 28. Medzi súťažiacimi sa najviac vyskytovali priezviská Uhrík a Hláčik.

Súťažné družstvá:

1. **KLADIVÁ** – Viliam Hláčik, Miroslav Hláčik, Juraj Bošela, Lubomír Huťka
2. **SŮŠNE** – Vincent Pejko, Katarína Pikulová, Marián Piši, Peter Šišiak
3. **BUHAJOVCI** – Karol Mičko, Lubomír Vaník, Vladimír Uhrík, Mária Šanitrová
4. **FONČORDÁCI** – Andrea Piatriková, Ján Uhrík, Peter Uhrík, Martin Pavlovský
5. **OBLIZÁČOVÁ** – Jozef Plško, Marián Ďuriančík, Ján Chamko, Ladislav Barič
6. **SNS** – Kamil Uhrík, Michal Balko, Tibor Oleríny, Ján Hudák
7. **UaPPS ONDREJ** – Ivan Balko, Jana Martiaková, Lubomír Žabka, Stanislav Mikloš
8. **JEDNOTA DŮCHODOV** – Tibor Lipka, Marta Belicová, Jana Kovalíková, Viera Šebešová
9. **RICOV KÚT** – Pavol Smida, Branislav Vasilovčík, Rastislav Macík, Peter Pipich
10. **FTP** – Július Tokár, Mária Tokárová, Daniel Pacher, Eva Pacherová
11. **ABSOLVENTI 2013** – Anna Vaníková, Radoslav Pančuška, Tereza Haviarová, Patrik Lehocký
12. **OVK BRUSNO** – Michal Bakoš, Marcela Tišťanová, Adam Kliment, Eva Tišťanová

13. **OBEČNÝ ÚRAD** – Dagmar Srniaková, Viera Citarová, Viera Gregorová, Milan Ďuriančík
14. **ŠUHÁJDY** – Denisa Slabeciusová, Katarína Petríková, Adriána Plšková, Viktória Starčoková
15. **FK 34** – Elena Zvarová, Katarína Parobeková, Marianna Zvarová, Peter Belko
16. **T.M.A. HASIČI** – Imrich Kolpák ml, Tomáš Hláčik, Marek Uhrík, Veronika Kapustová
17. **FUŠERÁCI** – Tomáš Lupták, Luboš Hláčik, Tomáš Milan, Marek Hornyak
18. **STARÉ DIEVKY** – Lucia Rafajová, Andrea Vieriková, Lucia Dobríková, Barbora Krakovská
19. **DAREBÁCI** – Jozef Vierik, Michal Núdzik, Maroš Gera, Martin Fortiak
20. **PRIATELIA** – Michal Marcin, Lenka Sokolová, Jaroslav Marcin, Mikuláš Jarabák
21. **CHATÁRI** – Marián Sokol, Ivan Slabecius, Jaroslav Petrík, Erik Sokol
22. **ŽAKOBA** – Igor Žabka, Ivan Kovalík, Katarína Kovaliková, Ladislav Barla
23. **KÚPELE BRUSNO** – Miroslav Chamko, Marek Slabeni, Janka Hatalová, Gabika Rusnáková

Moderátori podujatia Milena Grúberová a Imrich Kolpák odštartovali súťaž o 10,00 hod. výstrelom z pištole a po 3 hodinách varenia všetky družstvá odovzdali na hodnotenie vzorky svojho kuchárskeho snaženie. Po tejto chvíli nastala veľmi ťažká úloha pre šesťčlennú porotu v zložení Vladimír Peťko, Vladimír Kováčik, Ivan Barla, Zuzana Kubusová, Zuzana Lihanová, Elena Badaniová vybrať to najchutnejšie jedlo. Po prvýkrát v histórii súťaže zvíťazilo družstvo, ktoré malo na súťaži absolútnu premiéru.

Tu sú konečné výsledky 14. ročníka:

Poradie	Počet bodov	Kód vzorky	Číslo družstva	Názov družstva
1	118	M	9	RICOV KÚT
2	114	S	10	FTP
3	113	A	18	STARÉ DIEVKY
4-5	112	B	7	U a PPS Ondrej
4-5	112	F	11	ABSOLVENTI 2013
6	111	D	13	OBEČNÝ ÚRAD
7-8	108	E	1	KLADIVÁ
7-8	108	R	23	KÚPELE BRUSNO
9-12	107	I	12	OVK BRUSNO
9-12	107	L	3	BUHAJOVCI
9-12	107	N	16	T. M. A. – HASIČI
9-12	107	T	21	CHATÁRI
13-15	105	G	20	PRIATELIA
13-15	105	Z	15	FK 34
13-15	105	H	8	Jednota dôchodcov

Ďalšie poradie neuvádzame, aby sme niektoré družstva neznechutli.

Akcia „Čipkárskô 2013“ mala aj ďalšie spoločenské, kultúrne či športové časti. Od 11.00 hod. bola v Miestnom kultúrnom stredisku Brusno otvorená predajná výstava obrazov a umeleckých diel zahraničných a domácich umelcov v rámci 9. medzinárodného maliarskeho a sochárskeho sympózia. Akciu pod patronátom obce Brusno a Kúpeľov Brusno a. s. organizačne zabezpečoval náš rodák Marián Mikloš. Dopoludnia sa konali aj sprievodné akcie. Pre dospelých boli pripravené tradičné súťaže - hod kluchty do diaľky a pitie piva na rýchlosť. V priebehu dňa tancovali deti zo ZŠ s MŠ Brusno. Tancovali nám Divoké čokolády, ktoré sú v súčasnosti zapojené do tanečnej súťaže v rámci Slovenska a môžete ich podporiť hlasovaním na internetovej

stránke www.schooldance.sk. Vysokú úroveň v latinskoamerických tancoch prezentovali Vaneska Šanková a Marek Peško z Faber Dance Scholl Banská Bystrica. Popoludní sa predstavili tanečníci z folklórneho súboru Bystrina. Súbor vznikol v roku 1980 a jeho členmi sú mladí ľudia, prevažne študenti stredných a vysokých banskobystrických škôl. Ľudové tradície rázovitých regiónov Slovenska skvele prezentovali aj na našej akcii a potlesk prítomných divákov bol zaslúžený. O hudobnú produkciu sa počas dňa postarali hudobné skupiny VŠEHOCHUŤ, HIGHLANDER, DNA, PULSE a VESTIS. Organizátorom sa opäť podaril výber skvelých interpretov. Od večera do skorých ranných hodín hudbu na diskotéke pod holým nebom mixoval DJ LALÍK.

Sprievodné súťaže:

Hod kluchtou (drevo, metrovica), ktorá vážila cca 14 kg. V tomto roku súťažilo 19 mužov v dvoch semifinálových pretekoch a vo finále. Tu sú výsledky najlepších.

Poradie:

1. Ján Kadlec – 8,89 m
2. Adam Kliment – 8,63 m
3. Michal Núdzik – 6,59 m
4. Peter Cipik – 6,46 m
5. Miroslav Šuch – 6,35 m
6. Lubomír Padúch – 6,33 m
7. Rudolf Ďurana – 6,30 m
8. Matúš Kadlec – 5,92 m
9. Živický Anton – 5,65 m
10. Milan Ďuriančík – 5,60 m

Pitie piva na rýchlosť – vypitie piva z pohára o objeme 0,5 litra.

Poradie:

1. Tomáš Lupták – 3,82 sek.
2. Erik Fukas – 4,91 sek.
3. Peter Bejdák – 5,67 sek

Po prvýkrát súťažila aj žena. Bola to Mikola Huťková a dosiahla čas 7,80 sek. Celkom si na tejto súťaži zúčastnilo 6 pretekárov.

SPONZORI PODUJATIA:

KÚPELE BRUSNO a.s., STREDOSLOVENSKÁ VODÁRENSKÁ SPOLOČNOSŤ a.s., Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, PEKÁREŇ FLOSNÍK, Brezno, Ing. Marián Sahul, STAVEKO Nitra, HOTEL BRUSNO, POHOSTINSTVO U KAMEŇA, ŽP GASTRO SERVIS, Podbrezová, AQUAMAAT spol. s r.o. Nemce, Lekáreň ARCUS – Pharm. Dr. Miloš Ďuriančík, KD INVEST s.r.o. Banská Bystrica, Ladislav Kolenič, DONLLY PENZION FAJNE, Igor Hermánek, Ján Gera, Daniela Probeková

Informácia pre nadočkavcov

15. ročník súťaže „Čipkárskô 2014“ sa uskutoční 17. mája 2014

Podakovanie

Ďakujem všetkým organizátorom, sponzorom, pomocnému personálu, hudobným a tanečným skupinám, poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom obce a vlastne každému, kto prispel svojou čiastkou ku zdarnému priebehu celej akcie. Už dnes sa teším na jubilejný 15. ročník.

Vierka Krakovská, starostka obce

Uvítanie do života

Slávnostný zápis novonarodených občanov do pamätnej knihy obce sa konal dňa 27. apríla 2013 o 16.00 hod. Nových občanov obce prijal a slávnostný príhovor predniesol poslanec obecného úradu Ing. Ján Vaník.

Boli predstavení títo občania: Richard Hirka, Kristína Vlčková, Rayan Kourtasse, Teo Dobřík, Adrián Drábek, Lukáš Daučík, Nina Hudáková, Vivian Poldauf, Kristína Pinková, Nicole Katharina Fohringer.

Mladým rodinám prajeme, aby ich dieťatká na životnej ceste sprevádzal pokoj, zdravie a láska. Tak ako o tom hovoril básnik: „Láska je pre deti tým, čím nebo pre vtáky, keď vyletieť chcú vyššie. Nech láska naša sprevádza ich z rozprávky a života dá zmysel.“

Prijatie jubilantov

Obradná sieň sa dňa 3. mája 2013 zaplnila jubilujúcimi členmi Dobrovoľného hasičského zboru v Brusne, ktorí boli pozvaní na slávnostné prijatie pani starostkou obce Vierou Krakovskou pri príležitosti sviatku sv. Floriána.

Svätý Florián (Florián z Lorchu) sa narodil v rímskej provincii Noriko za čias prenasledovania kresťanov počas vlády rímskeho cisára Diokleciána. Florián bol plukovníkom v legionárskom vojsku rímskeho cisára v Cetii (dnešný Zeiselmauer-Wolfpassing v Rakúsku). Roku 304 sa v Lorchu postavil na obranu zatknutých a uväznených 40 kresťanských legionárov. Za pokus o vyslobodenie bol zatknutý a odsúdený miestodržiteľom Aquiliánom na smrť. Poprava sa konala dňa 4. mája 304 na brehu rieky Enns (v tej dobe nazývanej Aniza). Na krk mu bol priviazaný mlynský kameň a následne bol utopený vo vodách Enns. Nie je zistené, v akom veku bol popravený.

Je to katolícky svätec, patrón hasičov, ale i pekárov, hrnčiarov, hutníkov, taktiež ako ochranca pred neúrodou, búrkou aj suchom.

V tomto roku sa dožívajú životného jubilea nasledovní hasiči: **Róbert Hermánek, Ján Hudák, František Hudák, Peter Chválik, Mária Kollárová, Anna Plšková, Jozef Plško, Milan Plško, Vladimír Slabecius**

Všetkým jubilantom
blahoželáme a prajeme
ešte veľa dobrých
rokov a dní.

**ZŠ s MŠ
Brusno**

Prinášame krátky prehľad udalostí zo života materskej školy:

• ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA MATERSKEJ ŠKOLY

Materská škola je zameraná na environmentálnu výchovu a v rámci projektu si pozývame zamestnanca lesov SR pána Jána Zázrivca, ktorý si vždy pripraví pre deti zaujímavé a náučné aktivity zamerané na environmentálnu výchovu.

Tentokrát nám porozprával o medvedoch, o ich spôsobe života, stravovania, veľkosti a starostlivosti o mláďatá. Ukázal nám fotografie medvedov. Takého by sme určite nechceli stretnúť v lese. Porovnávali sme labu medveda s detskými nôžkami. Priniesol nám aj lebkú

medveda, ktorému sa dala otvoriť tlaňa. Porozprával deťom, ako sa majú správať v lese – ticho, neodhadzovať odpadky, neníčiť prírodu a ako sa o ňu majú starať. Na zelenej lúke – deke (nebolo dobré počasie) nám uložil šišky – malé, veľké, bukvice, ktoré chutia najmä diviakom, rôz-

ne skalky, gaštany, orechy a lampáš. Vlastne všetko, čo potrebujeme v lese. Deti po pozorovaní predmetov a ich skúmaní, skúšali so zatvorenými očami, či uhádnu, čo im podáva kamarát. Dozvedeli sme sa, čím sa meria drevo – volá sa to klupňa. Nakoniec sme sa zahrali na veveričky. Poskrývali sme malinové cukríky po triede a deti ich hľadali. Dostali sme aj darčeky – krásne lesné pexeso, ešte krajšie pastelky a príviesok z paroha. Chceli sme sa poďakovať aj my, tak sme ujovi zaspievali pieseň: Medvedku, daj labku a My sme malé medvedky. Na pobyte von sme hľadali medveda v lese a sedeli sme aj na posede. Na popoludnie sme kreslili zážitky z celého dňa.

Ďakujeme pekne a tešíme sa na budúce stretnutie.

• LYŽIARSKY VÝCVIK 2013

Zima, zima, zimička ako sa patrí. Snehu nám napadalo veľa, a tak sme sa druhý týždeň februárový vybrali na lyžiarsky výcvik na Tále. Slniečko nám hneď síce nesvietilo, ale zato s dobrou náladou a veselí sme sa vybrali v pondelok ráno do škôlky. A nebolo to ako obvykle, ale kráčalo sa nám trochu zaťažky, pretože sme mali na nôžkach obuté lyžiarky, na chrbte ruksak, a v rukách lyže a hor sa na hory... Aj keď pondelok bol pre nás najnáročnejší, kým sme si zvykli, v priebehu týždňa nám tam bolo super. Krôčik po krôčiku sme sa každým dňom

zlepšovali, až kým sme to nedotiahli až do pretekov, ktorých sa zúčastnil každý lyžiar. Všetkým deťom to išlo výborne a všetci tréneri boli hrdí na svoj oddiel. Počasie nám síce nevyšlo podľa predstáv, jeden deň bolo chladno, na druhý deň nám snežilo, potom zas pršalo, ale na ten posledný nám veruže aj slniečko zasvietilo. Posledný deň sme mali preteky, bol to pre deti ten najkrajší deň, pretože s naším lyžiarskym výcvikom sme sa rozlúčili rozdávaním medailí, čokolád a diplomov. Vtedy všetky očka zažiarili šťastím. určených práve deťom sa dostalo do veľkej triedy.

• HUDOBNÉ DIVADLO

Kedže mesiac marec je mesiacom kníh, pre nás teda aj mesiac rozprávok. Navštívilo nás jedno pekné dopoludnie divadielko. Ale nebolo to len také obyčajné divadielko, ale divadielko hudobné, ktoré vedelo zhudobniť krásnu rozprávku o stratenom medvedíkovi, a to nie hocijako, ale prostredníctvom hudobných nástrojov. Ani sme si to neuvedomovali, ale celý príbeh nám náladu rozprávky približovali hudobné nástroje ako klavír, flauta, píšťalka a rôzne iné. Pre nás, pani učiteľky, ale hlavne pre deti to bolo veľmi zaujímavé, pretože do samotného príbehu boli zaangažované aj naše detičky zo škôlky, ktoré sa na chvíľu stali hercami, čo ich veľmi tešilo. A poviem vám, išlo im to veľmi dobre. Prezliekli sa za rôzne zvieratká - malého medvedíka, mamku medvedicu, vlka, veveričku, ježka, zajka a kukulienku, ktorá nakoniec pomohla nájsť malému mackovi jeho mamičku - medvedicu. Divadielko sa tak nakoniec skončilo šťastne a v závere si zvieratká aj s detičkami zatancovali a spolu sa radovali.

• ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY

Dňa 12. 3. 2013 sa dvere našej materskej školy otvorili dokorán. Pani učiteľky privítali detičky z Brusna a okolia s úsmevom a pripravenými činnosťami. Detičky si najskôr popozerali každú jednu triedu, v ktorých ich čakali pani učiteľky. Tie si s nimi vyskúšali niektoré zo škôlkarských úloh. Modelovali si zo slaného cesta, otláčali si rúčky, spievali, hrali sa. Za tieto úlohy boli odmenené slnečnými medailami a zábavnými slankami. Pani zástupkyňa Mgr. Daniela Šanková odpovedala rodičom na mnohé otázky a rozdávala prihlášky.

• ČAROVNÝ KARNEVAL

Február sa tradične nesie v znamení plesov a karnevalov. Tak tomu bolo aj v našej materskej škôlke. Netradične sme začali tento deň divadielkom. Detičky potešili divadelníci z Bábkového divadla na Rázcestí s predstavením „Dobrá chuť, vlk!“. V tejto rozprávke sa vám diali nezvyčajné veci. Z vlka sa stal vegetarián a zajačik zavýjal na mesiac. Po tejto krásnej rozprávke sme sa presunuli do malej telocvične, kde sa naše detičky premenili na rozprávkové a fantastické bytosti. Prišli princezné, vojaci, piráti, rôzne zvieratká a filmoví hrdinovia. Na náš karneval prišli aj niektorí rodičia a súrodenci. Na začiatku sme sa zapojili do rôznych súťaží s vrchnáčikmi. Detičky za súťaže dostali sladké odmeny a zatancovali si na veselé pesničky.

• VESELÉ ZÚBKY

Aj tento rok sa naša materská škola zapojila do projektu dm drogerie markt v spolupráci s Colgate-Palmolive, ktorá sa volá VESELÉ ZÚBKY. Hlavnou myšlienkou bolo informovať rodičov a aj detičky o dentálnom čistení a správnych návykoch. Spolu s deťmi sme si pre rodičov pripravili prekvapenie. Detičky z veľkej triedy sa naučili básničku a všetci sme si spolu zaspievali pesničku. Pustili sme si inštruktážne DVD, kde nám pani doktorka so známymi osobnosťami porozprávala o správnych technikách čistenia a dočisťovania zubkov. Po skončení videa si detičky pochutili na pripravenom ovocí a vyskúšali si techniky čistenia na vlastných zúbkoch. Deťom sme rozdali knižky, ktoré nám prišli po registrácii projektu, kde bolo veľa zaujímavostí o zúbkoch. Na zadnú stranu spolu s rodičmi nakreslili Bibka a Bibinku – veveričky – maskotov tohtoročného projektu. Nakreslené obrázky sme poslali do Bratislavy a s napätím sme očakávali, či budeme mať šťastie a naša materská škola vyhrá zubné balíčky. Šťastie sme mali. Balíčky nám kuriér doviezol a s materiálom už aj pracujeme.

• 20 NOVÝCH VANKÚŠOV PER DORMIRE PRE NAŠU MŠ

Ešte v minulom roku spoločnosť PerDormire s. r. o. Dubnica nad Váhom vyhlásila súťaž pre materské školy s hlavnou výhrou 20 vankúšov s pamäťovou stopou BABULINO za najkrajšieho ľadového medveda, ktorého vytvorí pani učiteľky spolu s deťmi. Ľadového medveda sme stihli spraviť, dokonca aj dvoch a už začiatkom decembra sme ho poslali do spoločnosti PerDormire s. r. o. Potom nám stačilo pozorne sledovať webovú stránku a čakať na výsledky súťaže. Z každého regiónu totiž vyberali iba jednu MŠ, ktorá vyhrala túto lákavú cenu. No a ani sme sa nenazdali a na webovej stránke sa objavil aj náš medveď. Znamenalo to, že nás určite navštívi niekto z tejto spoločnosti a darčeky nám odovzdá. Keďže sa do tejto súťaže zapojili naši predškoláci, 20 krásnych vankúšov určených práve deťom sa dostalo do veľkej triedy.

• PONÍKY V MATERSKEJ ŠKOLE

Materská škola aj naďalej využíva ponuku pre deti povoziť sa na poníkoch. V zimných mesiacoch nás navštevovali tak raz za dva mesiace. V jarných mesiacoch by sme chceli využiť ponuku poníkov každý mesiac. Deti sa veľmi tešia na poníky a majú z vozenia a ich hladkania veľkú radosť.

• MALÉ TALENTY

V apríli sa naša materská škola zúčastnila regionálneho kola súťaže Malé talenty. Súťaž sa konala v Slovenskej Lupči. Prišli tam deti z okolitých materských škôl. Z Brusna nás reprezentovala v recitovaní Dorotka Dlhošová, v spievaní Marek Šándor, ktorých pripravila na toto podujatie pani učiteľka Zuzka Vaníková. Atmosféra v sále bola príjemná, deťom sa páčili básničky a pesničky. Každý škôľkar vyhral a dostal darček.

Život so sebou prináša zmeny a práve aj materská škola prežíva takéto obdobie. Niektoré pani učiteľky opúšťajú naše rady a prichádzajú nové. Kolektív ZŠ s MŠ Brusno ďakuje pani učiteľkám Zuzane Vaníkovej a Bc. Petre Jánošovej za odvedenú prácu v našej materskej škole a všetci im držíme palce v novom zamestnaní.

Zároveň vítame nové pani učiteľky - Viktóriu Haviarovú a Martinu Kazárovú. Nech sa im darí pri práci s našimi deťmi!

Mgr. Daniela Šanková

Prinášame krátky prehľad udalostí zo života I. a II. stupňa ZŠ:

• PRIEREZOVÉ TÉMY VO VZDELÁVACOM PROCESE

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania našej základnej školy v školskom roku 2012/2013 sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Kľúčové prierezové témy na jednotlivé mesiace sú nasledovné:

- september – ochrana životného prostredia,
- október – mediálna výchova,
- november – dopravná výchova,
- február – multikultúrna výchova,
- marec – tvorba projektu,
- apríl – environmentálna,
- máj – osobnostný a sociálny rozvoj,
- jún – ochrana životného prostredia.

V mesiaci február sme zaradili do školského vzdelávacieho programu **multikultúrnú výchovu**. Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných

tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Súťaž tried:

1. miesto – V. B - názov projektu: Športovci rôznych národností,
 2. miesto – VI. A - názov projektu: Refaz priateľstva,
 3. miesto – VIII. A - názov projektu: Šport a kultúra,
 4. miesto – VII. A - názov projektu: Multikulturalizmus (kultúra, šport, geografia),
 5. miesto – V. A a VI. B.
- Ostatné triedy sa do súťaže nezapojili.

Spracovala: Mgr. A. Vaníková.

V mesiaci marec sme zaradili **tvorbu projektov** ako ďalšiu prierezovú tému školského vzdelávacieho programu.

Prierezová téma Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť relevantné argumenty a aj ich použiť. Žiaka má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie získané v akomkoľvek

práce, vyhľadávať zdroje informácií, získavať potrebné informácie, spracovávať ich, vyselektovať a aplikovať pri hľadaní riešenia a nakoniec prezentovať seba a svoj tím prostredníctvom dosiahnutých výsledkov. Táto prierezová téma má žiaka priviesť k problémovému, hypotetickému mysleniu, aby nebol len pasívnym príjemcom informácií, ale aby ich podrobil kritike a naučil sa vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak môže rásť, smerovať k pokroku. Prierezové témy rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom ho núti používať informačné a komunikačné technológie.

Cieľom prierezovej témy je naučiť žiakov samostatne myslieť a získavať poznatky z rôznych zdrojov, ktoré sú schopní využívať pri vzdelávaní a učení. Má umožniť žiakom ponechať priestor na samostatný výskum a diskusiu.

Tvorbu projektu sme realizovali integráciou v základných predmetoch. Výber tém na projekty bol voľný, ale musel podliehať obsahu učebných osnov v jednotlivých predmetoch.

Spracoval: Mgr. Jaroslav Šuba

predmete vyselektovať, použiť ich a v konečnom dôsledku pracovať s nimi samostatne. Žiak sa má naučiť riešiť problémy a nielen prijímať hotové riešenia. Má spoznať svoje schopnosti pri aplikácii získaných informácií na konkrétne riešenia danej problematiky, prezentovať sa prostredníctvom vlastnej práce, projektu a vedieť pracovať v skupine. Žiak sa má počas vypracovania projektu naučiť samostatne si zorganizovať svoju prácu i svoj prípadný tím, dodržiavať zvolený harmonogram

• CHOVATELSKÝ KRÚŽOK

Chovateľský krúžok v našej škole je veľmi obľúbený hlavne medzi mladšími žiakmi. Deti majú vo svojom kútiku na starosti kŕmenie a starostlivosť o korytnačku, andulky a zajačika. Prostredníctvom tejto záľuby sa deti stretávajú so živými zvieratkami a vychovávajú sa k zodpovednosti. Krúžok prispieva k environmentálnej výchove, taktiež k rozšíreniu vedomostí z oblasti zoológie a ku zdravým kamarátskym vzťahom.

• STRELECKÝ KRÚŽOK

Dňa 29. 1. 2013 sa uskutočnilo v malej telocvični školské kolo súťaže v športovej streľbe. Zúčastnilo sa ho 12 žiakov.

Výsledky:

1. Adriana Plšková 9. a,
2. Patrik Ďuriančík 8. b,
3. Jakub Šperka 7. a.

O víťazovi rozhodol až druhý rozstrel, keďže bola rovnosť bodov – 96, 44 a následne 49 a 48.

• Lyžiarsky výcvik pre MŠ a 1. stupeň ZŠ

Lyžiarsky výcvik pre MŠ a 1. stupeň ZŠ

Lyžiarsky výcvik pre deti materskej školy a 1. stupňa základnej školy sa konal od **11. 2. do 15. 2. 2013** na Táľoch.

Lyžiarsky kurz – pobytový

Termín: 18.- 22. 2. 2013 (pondelok – piatok)

Žiaci ZŠ s MŠ Brusno sa zúčastnili pobytového lyžiarskeho kurzu na Krpáčove – stravovanie a ubytovanie bolo zabezpečené v príjemnom hoteli Hydro Krpáčovo, ktorý sa nachádza v blízkosti lyžiarskeho strediska na Krpáčove. V stredisku je vleč pre lepších

lyžiarov aj pre začínajúcich lyžiarov – zjazdovky sú umelo zasnežované a upravované.

Lyžiarsky kurz – II. stupeň – dochádzkový

Vzhľadom na to, že žiaci II. stupňa prejavili zvýšený záujem o lyžiarsky kurz, nemohli sme spojiť kurzy II. stupňa s I. stupňom a materskou školou. Lyžiarsky kurz dochádzkový pre II. stupeň sme organizovali v dňoch **6. 3. – 8. 3. 2013 (streda – piatok)** v stredku Tále. Lyžovali doobeda aj poobede a na záver pobytu bol zorganizovaný pretek.

Spracoval: Mgr. P. Palider

• SÚŤAŽ EXPERT geniality show

Tento ročník sa do súťaže zapojilo 8001 žiakov z 386 škôl, ktoré sa nachádzajú na území celého Slovenska. Z našej základnej školy sa zapojilo 25 žiakov pod vedením administrátorky súťaže p. učiteľky Mgr. A. Vaníkovéj. Tí súťažiaci, ktorí sa v niektorej téme vo svojej vekovej kategórii umiestnili na 1. – 100. mieste, získavajú diplom s titulom EXPERT.

Z našej ZŠ získali diplomy títo žiaci:

- Matej Hraško VI. A
- Jakub Šperka VII. A
- Tereza Haviarová IX. A
- Radko Pančúška IX. A

Spracovala: Mgr. A. Vaníková

CVČ BRUSNO 2012 – 2013 VOLEJBALOVÝ KLUB

ŠK CVČ VOLEJBALOVÝ KLUB
pre ZŠ s MŠ bilancuje uplynulé
súťažné obdobie 2012/2013

V tomto príspevku chcem nadviazať na krátke predstavenie nášho volejbalového klubu, ktoré sme prezentovali v poslednom decembrovom vydaní Čipkárskych zvestí 2012. Klub rozšíril svoje súťažné pôsobenie o 2 kluby, t.j. kadetky a Brusno „B“ starších žiakov. Účinkovali sme teda v 4 kategóriách:

- **KADETKY** **M SR OS JUH**
Tréneri: Mgr. Debnárik Jaroslav, Petrík Jarolím
- **ST. ŽIAČKY** **M SR OS I. TRIEDA**
Tréneri: Jonák Peter, Petrík Jarolím
- **ST. ŽIAČKY** **M SR OS II. TRIEDA**
Tréner: Mgr. Bukvarová Alexandra
- **ML. ŽIAČKY** **M OS JUH**
Tréner: Mgr. Bukvarová Alexandra

O mladé nádeje a prípravku sa staral Mgr. Pikula Ján. Prípravku navštevovalo celkom 22 detí 2. – 5. ročníka.

Celý realizačný tím tvoria Mgr. Alexander Šabo, prezident klubu, PaedDr. Miroslav Kučerík, zástupca CVČ, Mgr. Ján Pikula, vedúci mužstiev a organizačný pracovník, JUDr. Imrich Kolpák, hlásateľ a propagácia. O dopravu sa starajú Juraj Michelčík a Peter Jarabák.

Predkladám hodnotenia jednotlivých trénerov a tabuľkové umiestnenie.

Mgr. Ján Pikula

M SR OS mladšie žiačky juh – ročník 2012/2013

Por.	Družstvo	celkom	Zápasy výhra	prehra	Body
1.	Banská Bystrica	36	32	4	96
2.	TJ ŠK Krupina A	36	32	4	95
3.	Rimavská Sobota	36	28	8	84
4.	VK Iskra Hnúšťa	36	23	13	69
5.	MVK Poltár A	36	21	15	62
6.	Žiar nad Hronom	36	19	17	55
7.	VK CVČ Brusno	36	10	26	32
8.	MVK Poltár B	36	9	27	28
9.	TJ ŠK Krupina B	36	6	30	17
10.	TJ Slávia Zvolen	36	0	36	2

M SR OS staršie žiačky II. trieda juh – ročník 2012/2013

Por.	Družstvo	celkom	Zápasy výhra	prehra	Body
1.	Žiar nad Hronom	28	26	2	80
2.	Rimavská Sobota	28	22	6	63
3.	Banská Bystrica B	28	19	9	55
4.	MVK Detva B	28	17	11	51
5.	Lovinit Lovinobaňa	28	14	14	42
6.	TJ ŠK Krupina B	28	10	18	32
7.	VK Iskra Hnúšťa B	28	4	24	13
8.	VK CVČ Brusno B	28	0	28	0

V súťažnom ročníku 2012/2013 sa v súťaži mladších žiakov predstavili najmä žiačky šiesteho ročníka športovej triedy, ktoré mali v tomto súťažnom ročníku premiéru. Na to, že v tejto súťaži predstavovali začiatočníčky, zvládli to celkom dobre a v konečnom poradí obsadili krásne 7. miesto s 10 účastníkov. Chcem im poďakovať za ich nadšenie a chuť do práce, ktorá sa odzrkadľovala od zápasu k zápasu.

Po dohodách s vedením klubu sa neskôr prihlásilo do súťaže aj družstvo starších žiakov „B“, ktoré bolo zaradené do súťaže starších žiakov II. trieda. V tejto súťaži sa predstavili tak isto vo väčšej miere žiačky šiesteho ročníka, ale aj žiačky siedmeho ročníka, ktoré v tejto súťaži naberali najmä skúsenosti a ktoré im budú platné pre ich účinkovanie v nasledujúcej súťaži. Toto družstvo v tomto súťažnom ročníku obsadilo posledné miesto. Ale preto dievčatá nemusia byť smutné, pretože si odnášajú nové zážitky a skúsenosti.

V školskom roku 2012/2013 máme na škole 3 športové triedy, a to piaty, šiesty a ôsmy ročník. Z toho dievčatá šiesteho a siedmeho ročníka reprezentovali nielen našu školu, ale aj volejbalový klub počas celej tohtoročnej sezóny. Žiačky piateho ročníka v tomto školskom roku boli zapojené len do jednej súťaže medzi školami - MINI COOL VOLLEY, kde naberali nové skúsenosti pre budúce účinkovanie v mladších žiačkach pre budúci súťažný ročník.

trénerka Mgr. A. Bukvarová

M SR OS staršie žiačky I. trieda – ročník 2012/2013

Por.	Družstvo	Zápasy			Body
		celkom	výhra	prehra	
1.	MVK Poltár	36	30	6	91
2.	Liptovský Hrádok A	36	30	6	88
3.	VA Žilina	36	31	5	87
4.	MVK Detva A	36	22	14	67
5.	TJ ŠK Krupina A	36	21	15	64
6.	Banská Bystrica A	36	14	22	40
7.	VK CVČ Brusno A	36	12	24	35
8.	VK Iskra Hnúšťa A	36	9	27	28
9.	Považská Bystrica A	36	7	29	24
10.	AC UNIZA Žilina A	36	4	32	16

Družstvo starších žiačok malo náročnú sezónu. Už v septembri úspešne bojovali v baráži o postup do prvej triedy ligy starších žiačok. Po zvládnutí tejto prekážky ich čakala súťaž, v ktorej neexistuje slabý súper. Nový herný systém, kvalita a nasadenie oponentov plus ťažké rozlosovanie si vybrali na začiatku svoju daň. V prvých kolách sme nedokázali

bodovať proti o niečo starším dievčatám (sme jedno z dvoch najmladších družstiev súťaže), ale od zápasu k zápasu sme dokázali držať krok aj s kvalitnejšími družstvami a zbierať body. Postupne sme sa „oťukali“, začali vyhrávať a bojujeme o stred tabuľky. Vzhľadom k reorganizácii súťaže v tomto ročníku vypadávajú tri družstvá priamo a štvrtý od konca hrá baráž. Ešte nie sme z najhoršieho vonku, ale na najlepšej ceste udržať prvú ligu aj na budúci rok.

Ešte dôležitejšie ako samotné výsledky sú chuť a počet dievčat, ktoré to myslia s volejbalom vážne. Ukázalo sa, že tu máme talentované hráčky a pracuje sa s nimi dobre. Všimli si toho aj reprezentační tréneri a máme tu prvé pozvánky do reprezentácie. Dominika Ramajová sa stala reprezentantkou v tomto roku v kategórii kadetiek. Pripravuje sa na kvalifikáciu majstrovstiev sveta vo volejbale. Je to obrovský úspech pre Volejbalový klub CVČ Brusno a všetkých zainteresovaných v klube. Naše staršie žiačky zakončili sezónu 2012/2013 rovnako ako ju začali. Víťazstvom v barážovom stretnutí. Pokiaľ na jeseň hrali o postup do prvej triedy a bol to tuhý boj, tentokrát po troch jasných výhrach nad Rimavskou Sobotou udržali najvyššiu súťaž aj pre nasledujúci ročník. Hra dievčat v uplynulom ročníku nám dáva nádej, že pokiaľ bude tréningová morálka na úrovni, budúci rok by to nemusela byť hra o udržanie, ale o opačný koniec tabuľky. Už sa nevieme dočkať.

tréner Peter Jonák

M SR OS kadetky juh – ročník 2012/2013

Por.	Družstvo	Zápasy			Body
		celkom	výhra	prehra	
1.	VK Iskra Hnúšťa A	28	26	2	76
2.	MVK Poltár	28	23	5	66
3.	Banská Bystrica	28	17	11	52
4.	Žiar nad Hronom	28	15	13	48
5.	TJ ŠK VK Krupina	28	14	14	44
6.	VK CVČ Brusno	28	13	15	38
7.	VK Iskra Hnúšťa B	28	4	24	12
8.	TJ Slávia TU Zvolen	28	0	28	0

Úvod do tejto najvyššej súťaže kadetiek v SR bol poznačený na jednej strane veľkými očakávaniami či už zo strany hráčok ako aj trénerov a vedenia klubu, ale aj veľkou „trémou“, kedy dievčatá po dvoch rokoch intenzívnej prípravy mali možnosť vyskúšať si účinkovanie v takomto type súťaže a porovnávať sa s inými družstvami tohto regiónu. Chcem sa vyhnúť nejakým siahodlým odborným hodnoteniam herného výkonu jednotlivých hráčok a družstva ako celku najmä z dôvodu toho, že každá jedna z hráčok zaznamenala progres vo výkonnosti a po tak krátkej špecializovanej príprave je ich celkové umiestnenie veľmi pekným umiestnením. Svoj herný rast dievčatá ukázali najmä v posledných zápasoch sezóny, kedy dokázali nielen udržať kontakt so súpermi, ktorí sa umiestnili celkovo lepšie, ale dokázali ich aj poraziť v herne naozaj zaujímavých a na krásne športové momenty bohatých zápasoch. Dievčatá najmä do druhej časti sezóny nastúpili so silnou motiváciou uspieť, pričom tu bol priestor aj pre trénerov odskúšať si variabilitu dievčat pri zmene jednotlivých funkcií s využitím najmä hráčok patriacich vekovo

do kategórie starších žiačok, u ktorých sa ukázalo, že majú perspektívu v budúcej sezóne plnohodnotne nahradiť hráčky, ktoré budú patriť už do juniorky. Dievčatá aj kolektív trénerov dokázali, že investícia do volejbalu dievčat v obci Brusno a podpora vedenia klubu a obce padla na úrodnú pôdu, a aj napriek občasným zaváhaniam priniesla do života obce najmä veľa pozitívneho ako aj úspešnú a kladnú propagáciu. Na záver sezóny chcem ešte raz poďakovať za podporu rodičom, fanúšikom a priaznivcom našich dievčat, pretože atmosféru, za akej sa tieto zápasy hrali, nám môžu závidieť aj v extralige žien. A práve to je nesmierne dôležité aj pre zdravý vývoj a výchovu mládeže v tejto dobe a verím, že to bude v budúcnosti pozitívne motivovať aj ďalšie dievčatá a ich rodičov k tomu, aby sa stali súčasťou nášho klubu.

tréner Jaroslav Debnárík

Využívanie informačno-komunikačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese

Od apríla 2013 sa naša základná škola stala „AKTÍVNOU ŠKOLOU“ v zmysle využívania servera pre podporu žiakov Proškoly.cz. Portál Proškoly.cz ponúka testy rozumových schopností (logika, pamäť, priestorová predstavivosť, vnímanie, koncentrácia). Takýmto spôsobom prehlbujeme využívanie informačno – komunikačných technológií vo výchovno – vzdelávacom procese, ale aj pri príprave učiteľov na vyučovací proces.

Plošné testovanie pre 5. až 9. ročník prebehne na všetkých základných školách od 13. mája do 8. júna 2013. K dispozícii budú testy z matematiky a anglického jazyka. Žiaci si môžu vyskúšať techniku zodpovedania otázok v reálnom prostredí on-line. Po ukončení testu sa žiakovi objaví výsledné hodnotenie – získané body aj percentuálna úspešnosť. Učitelia majú po ukončení testovania dostupný podrobný prehľad úspešnosti jednotlivých odpovedí všetkých žiakov.

Mgr. Miriam Rašiová

Základná umelecká škola v Brusne

Základná umelecká škola a ja...

Z pohľadu mnohých ľudí slovo „učiteľ“ neznamena nič iné ako niekto, kto dokáže udržať pokope zopár detí, len aby sa netúlali ulicami. Pre iných je to niekto, kto má neustále pripomienky a príkazy, pre iných je to „kôpka“ odpovedí, iným zase prináša do života poznatky, formuje názory, usmerňuje na životných cestách i čaruje úsmevné spomienky. Po dlhých namáhavých rokoch v škole sa mi jedného krásneho dňa podarilo získať vytúžený titul, ktorý znamenal predpoklad úspešného vstupu medzi pracujúcich, medzi učiteľov. Samozrejme so snahou, aby ma vnímali ako pozitívny prínos a dar pre žiakov. Uvedomujúc si, že to nie je ľahká cesta, som sa vybrala hľadať si prácu.

Malebná dedinka Brusno na mňa hmlkala celých 5 rokov vysokoškolského štúdia popri dlhej ceste domov na východ Slovenska. Netrvalo dlho a jej čaro sa podpísalo aj pod zmluvu, ktorej náplňou bolo pričiniť sa o umelecký rast detí tejto obce. Samozrejme som túto ponuku zhltna a prijala s nadšením. Veď čo to môže byť, taká ZUŠ-ka? Koncerty, večné melódie, obrázky, rozprávky, tanečné krôčiky, na tom predsa nemôže byť nič zložitý. To som predsa študovala. Moje roky v umeleckej škole, keď som bola ešte dieťa, boli plné hudby, malieb, ale aj povinností. Boli to krásne časy a predstava, že do tohto „umeleckého“ spoločenstva môžem zasiahnuť aj ja svojou osobnosťou, ma veľmi lákala.

Sprievodcom po škole bola pani riaditeľka, Ľubica Czippelová. Vysvetlila mi, ako to tu chodí, koľko žiakov máme a čo všetko tu vytvárame. Ak by ste nevedeli, umelecká škola má viac ako 480 žiakov. Nie sú to len Brusňania, ale aj žiaci z Medzibrodu, zo Seliec, Ľubietovej, Strelníka, Nemeckej, Priečodu, ale aj Predajnej, Moštenice a Jasenia. Žiaci sa tu môžu naučiť hrať na hudobné nástroje ako klavír, keyboard, gitara, husle, flauta, klarinet, bicie, akordeón a aj ovládať najvýnimočnejší nástroj, ktorý máme každý z nás a to je náš hlas. Učiteľia z hudobného odboru pripravujú žiakov na rôzne akcie. Napríklad gitaristi sa zúčastnia v tomto roku súťaže „Klasická gitara“ v Ružomberku. Súťaž sa uskutoční dňa 19. apríla a reprezentovať nás budú Dominik Padúch z triedy p. uč. R. Kašiara a Adam Murgaš z triedy p. uč. B. Jakubisa.

Okrem toho tu máme aj Gitarový orchester pod drobnohľadom p. uč. Kašiara a p. uč. Jakubisa. Žiakom to tam naozaj veľmi pekne ladí. Ich program sme si mohli vypočuť aj na Vianočnom koncerte. Tento koncert sme obohatili aj my, učiteľia ZUŠ, zborovým spevom vianočných kolied sme spríjemnili vianočnú atmosféru všetkým priateľom našej školy.

umeleckej škole. Kominárik sa im snažil predstaviť všetky odbory - hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický, ktoré sa vyučujú aj v ZUŠ v Brusne. Žiaci sa naučili spievať krásnu pieseň, zatancovali si zaujímavé tance a museli si potrápiť aj mozgové bunky pri hádaní hudobných hádaniek.

Dňa 3. mája 2013 sa prvýkrát v histórii školy uskutoční súťažná prehliadka pod názvom „Ľudová pieseň a ja“ kde sa môžu predstaviť nielen žiaci umeleckej školy z Brusna a všetkých našich pobočiek, ale aj tí, ktorí radi spievajú a ich vzťah k ľudovej piesni chcú podať navonok. Melódie a majstrovské výkony môžeme počuť na hoci ktorom koncerte, podujatí, zaspievať si len tak pre radosť a kedykoľvek je to možné, či už v budove školy i u vás doma. S hudbou úzko súvisí aj odbor, bez ktorého by rytmus a melódia nemohla fungovať. Ide o tanečný odbor, ktorý práve v tomto roku začal „tancovať“ na plné obrátky.

Nie však len hudobníci organizujú koncerty a prehliadky. Zaujímavým odborom našej školy je dramatický odbor. Tu sa vychovávajú nádejní hrdinovia seriálov, herci, divadelníci, možno moderátori. Títo mladí talentovaní žiaci sa zúčastňujú divadelných prehliadok v Slovenskej Ľupči (My sme malí divadelníci a Divadlo a my), ale aj rôznych iných podujatí, ktoré spestrujú hovoreným slovom.

Nad všetkými umeleckými výkonmi hudobného, tanečného a dramatického odboru visí pastva pre oko. Výtvarníci vytvárajú obrazy, plagáty, rôzne výrobky, šperky, modelujú z hliny, vyrezávajú z dreva, batikujú aj šijú. Dôkazom sú ozdoby, ktoré nosia na sebe alebo ktorými potešujú srdiečka svojich rodičov, či kamarátov. Niektorí boli ocenení nielen radosťou v očiach obdarovaných, ale ja v súťaži „Vesmír očami detí“, ktorú organizovala Krajská hvezdáreň a planetárium M. Hella v Banskej Bystrici.

V IV. kategórii ZUŠ žiakov 1.- 4. ročníka získala 3. miesto Natália Hutová s prácou „Čierna diera“ a v V. kategórii žiakov ZUŠ získala 2. miesto Sofia Kurtiová s prácou „Zatmenie Slnka“.

Aby toho nebolo málo, žiaci vystupujú so snahou ukázať svoje úsilie svojim blízkym na rôznych podujatiach, ktoré ZUŠ chystá pravidelne ako koncert ku Dňu matiek, ktorý sa v Brusne uskutočnil 12. mája – v nedeľu o 17.00 hod. Žiaci vystúpili aj v piatok 24. 5. – deň pred „Čipkárskym“ na námestí v Brusne, kde prezentovali okrem iného aj najlepšie výkony žiakov, ktorí sa zúčastnili speváckej prehliadky „Ľudová pieseň a JA“.

Cez leto a letné prázdniny sa školy ukladajú k spánku. Zatvorí sa brány a žiaci si konečne môžu dožiť oddych. Tak je to aj v prípade základnej umeleckej školy. Avšak táto škola sa zobudí o niečo skôr. V týždni od 19. 8. – 23. 8. 2013 sa v priestoroch základnej umeleckej školy bude realizovať Letný denný umelecký tábor. Bude prebiehať počas dňa od 8.00 – 16.00 za poplatok 2 eurá za deň pod dohľadom pedagógov ZUŠ. Pre detí je pripravený bohatý program. Bude sa spievať, tancovať, zahrávať sa hry, vybeháme sa a vyskáčeme, budú sa vytvárať rôzne šperky a tiež iné keramické výrobky. Nebudú sa nudiť ani malí, ani veľkí. Vstupenkou je dobrá nálada a chuť stráviť s nami svoj prázdninový čas. Prihlásiť sa môžu školáci rôzneho veku v priestoroch ZUŠ Brusno, musia to však stihnúť do 15. 6. 2013. Veľmi sa na vás tešíme.

Študovať dve základné školy nie je jednoduché a preto by som chcela povzbudiť všetkých žiakov, ktorí sú medzi nami i ktorí nad tým uvažujú, aby si uvedomovali, že chodiť do „Zušky“ nie je hanba. Chodiť tu je niečo, čím sa môžete popýšiť. Pretože robíte niečo, čo potrebuje vytrvalosť, pevnú vôľu, sebazaprenie, obetu a chuť byť výnimoční. A to nedokáže každý.

Dňa 14., 19. marca a 10. apríla 2013 v dopoludňajších hodinách navštívil žiakov materských a základných škôl v Brusne, Ľubietovej a v Strelníckoch „Kominárik“, aby deťom ukázal, ako je hudobný život prepojený aj so životom obyčajného kominára. Toto hudobno-divadelné predstavenie, ktoré zorganizovali pedagógovia zo ZUŠ v Brusne malo žiakom škôl priblížiť, čo všetko môžu spoznať a naučiť sa v základnej

Sprievod po základnej umeleckej škole mi trval niekoľko dní, spoznávanie odborov, kolegov a žiakov prešlo na týždne a dnes sú to aj roky a ja som stále učiteľka. Ani som sa nenazdala a energia práve Vašich detí ma nabudila natoľko, že som začala svoju prácu milovať. Chcem všetkých čitateľov osloviť k tomu, aby videli, že nie je dôležité starať sa len o svoje telá, aby sme im dávali jesť a piť, ale aby prijímali aj „duševnú“ potravu, ktorá nám vyčaruje úsmev na tvári či už peknou kresbou, slovom, vymodelovanou vázou, alebo melódiou, ktorá nás vie upokojiť či rozosmiať. Myslíme na to.

Mgr. Miroslava Vasilová

Základná umelecká škola v Brusne,

Pod Dubinkou 212, Brusno

organizuje

DENNÝ LETNÝ UMELECKÝ TÁBOR

od 19.8.2013 - do 23.8. 2013

v čase od 8.00 – 16.00

v priestoroch ZUŠ Brusno

Prihlásiť sa môžu malí aj veľkí školáci, ktorí majú záujem sa zabaviť, niečo naučiť. Čaká vás nie len umenie, ale aj zábava, šport, súťaže, práca s hlinou... a mnoho iných zaujímavých aktivít pod pedagogickým drobnohľadom.

V čase od 14.00 – 18.00 sa k nám môžu pridať aj „dospeláci“, ktorí majú záujem osvojiť si svoje zručnosti v práci s hlinou.

Nahlásiť sa je potrebné do 15. júna 2013.

Poplatok na deň je 2 eurá, za ktoré zabezpečíme občerstvenie.

Vstupenkou je dobrá nálada a staré tričko na prácu s hlinou a farbami.

Viac info na tel. čísle 0948 771 151, alebo priamo v ZUŠ Brusno.

Tešíme sa na vás

Občianske združenie
S3eŠKa

Hlavným cieľom občianskeho združenia S3eška (Strieška) je zastrešovať mladých ľudí, ktorí chcú vo svojom voľnom čase organizovať a realizovať aktivity pre deti a mládež z Brusna. Toto občianske združenie oficiálne vzniklo v roku 2008 a nadväzuje na bohatú dobrovoľnícku činnosť, ktorej sa mnohí mladí z Brusna venovali už od roku 1996. V nasledujúcich riadkoch by sme Vás radi informovali o činnosti združenia za ostatný rok.

Počas roka 2012 bola naša činnosť opäť bohatá.

Odštartovali sme spoluprácou na akcii Karneval na lyžiach, ktorú organizoval LO Brusno. Deti v maskách absolvovali pretekársku trať. Varil sa guláš, ktorý potešil všetkých uzímených účastníkov. Spolupracovali sme pri detských súťažiach, sponzorovali sme výhry a odmeny pre výhercov a všetci spolu sme si užívali zimné radovánky.

Už tradične sme sa zapojili do organizácie Čipkárkeho. Pre deti sme pripravili súťaže na miestnom ihrisku. Deti mali k dispozícii niekoľko stanovísk, kde si mohli odskúšať svoju šikovnosť, presnosť, rýchlosť a obratnosť. Po absolvovaní všetkých disciplín čakala na každého odmena – diplom a sladká dobrôtka. Za ihriskom mali deti možnosť povoziť sa na koníkoch, čo mnohí s radosťou využili.

Súťažiaci v akcii

Niekoľkomesačná príprava predchádzala realizácii detského letného tábora. Ten sa uskutočnil počas letných prázdnin v srdci krásnej prírody v Tatranskej Lesnej pod patronátom hlavnej vedúcej Mgr. Lenky Longauerovej. Hlavnou ideou bolo znovuoobnovenie tatranskej prírody

po kalamite a záchrana unesených tatranských permoníkov z pazúrov zlých bytostí. Okrem sadenia stromov sa deti učili aj to, ako sa správať v prírode alebo ako poskytnúť prvú pomoc. Nechýbala ani turistika na Zelené pleso a k Studenovodským vodopádom, rôzne súťaže, všetkými obľúbené kúpanie či tradičná diskoteka. Taktiež sme sa zúčastnili svätej omše v Starom Smokovci. Počas celého pobytu sa o zábavu starali nie len vedúci, ale aj deti, ktoré si v rámci večerného programu Talent pripravili zaujímavé scénky, tanečné a spevacké vystúpenia.

Súťažiaci v akcii

Počas vianočného obdobia sme usporiadali tradičné koledovanie Dobrej noviny s deťmi z našej farnosti. Zisk z tejto akcie bol opäť venovaný na projekty v krajinách tretieho sveta.

Koledníci Dobrej noviny

Deti so zachránenými permoníkmi

I tento rok pripravujeme mnohé zaujímavé podujatia. Aktuálne pozývame všetky deti, aby si opäť spolu s nami zasúťažili na Čipkárskom. Súťaže prebehnú na futbalovom ihrisku. Tešíme sa na Vás! Pokiaľ by Vás o zaujímalo viac o činnosti nášho občianskeho združenia, podrobnejšie informácie nájdete na internetovej stránke:

www.strieska.eu

OZ S3eška

Dobrovoľný hasičský zbor

Vstup do nového roka 2013 začali hasiči Brusna športovými aktivitami, ale postupne realizovali širokú škálu svojej činnosti. V stručnosti poukážem na viaceré akcie.

Dňa 5. 1. 2013 sme sa zúčastnili na 9. ročníku obecného volejbalového turnaja mužov o putovný pohár starostky obce Brusno, ktorý organizoval OVK v Brusne v spolupráci so ZŠ s MŠ Brusno. Za účasti 6 družstiev sme realizovali olympijské myšlienky „Nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa“. Naše družstvo skončilo na 6. mieste, ale svojou účasťou prispelo k zdarnému priebehu tejto obecnej akcie.

Dňa 11. 1. 2013 sme usporiadali po prvýkrát vo svojej histórii hasičský ples v priestoroch liečebného domu Poľana. Na akcii sa zúčastnili domáci hasiči, hasiči z Lučatína a ďalší hostia. Dobrá atmosféra, hodnotná tombola a príjemné prostredie otvorili v Brusne plesovú sezónu.

Dňa 12. 1. 2013 sa v MKS v Brusne uskutočnila výročná členská schôdza DHZ s týmto programom:

1. Otvorenie, voľba návrhovej a volebnej komisie
2. Správa o činnosti a ďalších úlohách DHZ
3. Správa o hospodárení za rok 2012
4. Plán hlavných úloh na rok 2013
5. Diskusia
6. Doplňujúce voľby vo výbore DHZ
7. Ocenenie členov organizácie
8. Návrh na uznesenie
9. Záver

Na rokovaní sa zúčastnila pani starostka obce Brusno Vierka Kravčáková, za ZŠ s MŠ Mgr. Mária Urbančoková – Jakubovic a za Jednotu dôchodcov Brusno Tibor Lipka. Celé rokovanie hasičov viedol tajomník hasičov JUDr. Imrich Kozpák. Správu o činnosti predniesol predseda organizácie Dušan Kolpáček. Správa poukazovala na klady, ale ukázala aj na rezervy v našej činnosti. Zhodnotila všetky oblasti našej činnosti. Člen revíznej komisie Mgr. Ľuboš Hláčik v správe o hospodárení poukázal na naše príjmy a výdaje v uplynulom období. Plán hlavných úloh na rok 2013 predniesol veliteľ DHZ Pavol Sáliš. Diskusia bola zameraná na problematiku hasičov a pani starostka obce informovala aj o pripravovaných akciách v Brusne. Z výboru bol odvolaný na vlastnú žiadosť J. Šelest, ktorý sa presťahoval do obce Čierny Balog a do funkcie člena výboru bol zvolený Martin Pančuška. Na schôdzi boli ocenení diplomami a medailami viacerí hasiči.

Dňa 19. 1. 2013 sme organizovali v telocvični ZŠ s MŠ v Brusne IV. ročník hasičského futbalového turnaja o putovný pohár okrsku. Ráno sa prezentovalo 5 hasičských družstiev z Brusna, Hladľa, Lučatína, Medzibrodu a Pohronského Bukovca. Sklamáním bolo odrieknutie účasti hasičov z Nemeckej tesne pred začatím turnaja. Družstvá hrali

systémom každý s každým na 2 x 10 minút, pričom na palubovke hrali za jedno družstvo štyria hráči. Striedanie hráčov bolo ľubovoľné. Po štyroch hodinách sa konalo vyhodnotenie turnaja a prvýkrát zvíťazili hasiči Pohronského Bukovca, pred Hladľom a Brusnom. Na ďalších miestach skončili hasiči z Medzibrodu a Lučatína. Všetky družstvá boli ocenené vecnými cenami a víťazné družstvo si prevzalo aj putovný pohár okrsku. Za Brusno hrali: L. Hláčik, M. Hraško ml., M. Hraško st., J. Kajda, P. Kajda, J. Kováčik, M. Pančuška, A. Pikula, M. Vaník.

V januári sme sa s hasičskými poctami navždy rozlúčili s dlhoročným hasičom **nadzbormajstrom Karolom Hudákom**, ktorý opustil naše rady vo veku 69 rokov. Česť jeho pamiatke.

Dňa 9. 2. 2013 sme organizovali fašiangové oslavy. Ráno nás privítala zima až -10 °C a dostatočné množstvo snehovej prikrývky. Okolo chodníkov boli snehové mantinely až do výšky 1,5 metra. Hudobnú produkciu po dedine vykonávali Kesterovci z Brezna za doprovodu huslík zo súboru Mostár. Masky a hasiči v uniformách si užili skutočnú zimnú atmosféru. Chcem poďakovať všetkým občanom za poskytnuté finančné prostriedky. Večerná zábava sa už po druhýkrát konala v liečebnom dome Poľana. Do polnočnej tomboly nám prispeli podnikatelia, inštitúcie a občania. Nasledovným sponzorom chceme aj tou cestou poďakovať:

Obecný úrad Brusno, ZŠ s MŠ Brusno, p. Pavol Grivalský – Hotel Brusno, p. Štefan Hrčka – Kúpele Brusno a.s., Ing. Ján Hláčik – Slovak Telekom a.s., p. Ledayová Oľga – Tlačiareň Dali Banská Bystrica, PRAMAKO a.s., Banská Bystrica, p. Mário Urbanec, Rio Granus, s.r.o., Nový Tekov, p. Janka Čilíková – športové potreby Nika Brezno, p. Vlastimil Pavlovský – obchod Ferum, p. Peter Jonák, pohostinstvo „Pri Hrone“, Brusno Turist, s.r.o. – hostinec Mates, p. Mariana Meškanová, kvetinarstvo, p. Viliam Hláčik, firma HAVE Brezno, Ing. Dušan Kubička, DELTA Slovakia Slov. Lupča, p. Andrea Vieriková – Kaderníctvo Ambra, p. Dušan Rybár – školský bufet, rodiny Jána Kajdu a Ivana Kovalíka.

Dňa 16. 3. 2013 bolo vykonávané v Šalkovej okresné školenie rozhodcov. Na školení sa zúčastnilo celkom 22 hasičov. Z našej organizácie získali odznak „Rozhodca DPO SR“ Pavol Sáliš a Michal Marcin.

Dňa 22. 3. 2013 sa uskutočnila v hasičskej zbrojnici členská schôdza, kde boli členovia informovaní o činnosti výboru od rokovania VČS, o príprave výcvikového roka, o hasičských súťažiach, o príprave stráženia Božieho hrobu a ďalších pripravovaných úlohách. Zároveň bol odovzdaný členský preukaz novému členovi Petrovi Šuchovi.

Dňa 23. 3. 2013 boli vykonávané preventívne protipožiarne prehliadky v rodinných domoch na ul. Kakatka, Ondrejská, Školská, Rad. Taktiež

boli vykonávané prehliadky u právnických osôb. V priebehu roka sa budú vykonávať dohliadky, preto upozorňujem občanov na povinnosť odstrániť nedostatky, na ktoré boli upozorňovaní hasičmi z prehliadkových skupín.

Dňa 25. 3. 2013 schválilo obecné zastupiteľstvo v Brusne za nového veliteľa Obecného hasičského zboru Pavla Sáliša. Doterajší veliteľ Bc. Branislav Hudák požiadal o uvoľnenie z funkcie. Ďakujeme mu za doterajšiu prácu veliteľa a veríme, že nám naďalej bude pomáhať ako člen OHZ najmä odbornými radami.

V dňoch 29. – 30. 3. 2013 sme vykonávali tradičné stráženie pri Božom hrobe. V hodinových intervaloch sa postupne vystriedali členovia hasičského zboru pri Božom hrobe. Slávnostnú atmosféru sme dovŕšili v nedeľu na rannej svätej omši. Celkom sa na akcii podieľalo 20 hasičov.

Dňa 31. 3. 2013 o 16,30 hod. boli zvolaní členovia DHZ v Brusne starostkou obce Vierkou Krakovskou na pomoc pri živelnnej pohrome – zosun pôdy. Vplyvom topenia snehu a pomerne intenzívneho dažďa sa premočil terén na kopci Dubinka, čím došlo k odtrhnutiu svahu od podlažia za rodinným domom rodiny Pavúkovej. Na ploche približne 10 x 10 metrov sa zem odtrhla a zemina sa dostala až k rodinnému domu. Hasiči spolu s ďalšími občanmi začali pomáhať s vývozom zeminy od rodinného domu a časť hasičov sa zamerala na tvorbu záchytných rýh nad rodinnými domami. Vytvorením týchto rýh sa podarilo zvieť vodu z lúk mimo obytnú zónu až do rieky Hron. Následne prestal pohyb zeminy nad rodinným domom. Hasiči končili s prácou už za tmy, avšak aj v nočnej dobe kontrolovali daný priestor. Na pomocných prácach sa zúčastnilo 15 hasičov, rodinní príslušníci a ďalší občania. V histórii nášho zboru sme podobnú činnosť nikdy nevykonávali a bola to aj pre nás nová skúsenosť. Starší občania si iste pamätajú pred cca 30 rokmi na zosun pôdy v Lubietovej, kde došlo aj ku veľkým materiálnym škodám. V nočných hodinách bola vykonaná kontrola funkcionármi OR HaZZ a KR HaZZ pplk. Ing. Dušanom Mlynárikom a pplk. Ing. Dušanom Hanckom a možno konštatovať, že hasiči si výborne splnili svoje úlohy.

Počas školského roka 2012/2013 sa vykonávajú s deťmi schôdzková činnosť v rámci krúžku mladých hasičov. Vedúci krúžku sú manželka Kajdovci, za čo im patrí srdečné poďakovanie.

Začiatok mesiaca máj je už tradične spájaný s oslavou Dňa hasičov a naším patrónom sv. Floriánom. V podvečer **dňa 3. 5.** sme sa stretli v obradnej miestnosti obecného úradu za prítomnosti starostky obce p. Vierky Krakovskej na prijatí hasičov jubilantov. V tomto roku sa dožívajú životného jubilea nasledovní hasiči: Róbert Hermánek, Ján Hudák, František Hudák, Peter Chválík, Mária Kollárová, Anna Plšková, Jozef Plško, Milan Plško, Vladimír Slabecius. Prijatia sa zúčastnili okrem oslávencov aj ďalší hostia a členovia DHZ. Po slávnostnom príhovore predsedu organizácie Dušana Zárvivca ku Dňu hasičov

predniesol tajomník JUDr. Imrich Kolpák rozkaz o povýšení hasičov do vyšších hodností. Ďalšia časť osláv už bola v réžii pracovníčok obecného úradu. Pani Dagmar Srniaková prestavila všetkých jubilujúcich hasičov, vrátane ich práce, ocenení a hodností. Nasledoval emotívny príhovor starostky obce, ktorá nezabudla pripomenúť záslužnú prácu hasičov v prospech obce a všetkých občanov. Všetkým jubilantom bol odovzdaný pozdravný diplom, darček, kvietok a bol vykonaný zápis do pamätnej knihy obce. Slávnostnú atmosféru dotváral nádherný spev Editky Pikulovej a báseň „Hasičská“ od našej rodáčky Elenky Cmarkovej – Pavelkovej, ktorú predniesla Zuzka Uhríková. Veľmi pekný a dôstojný večer, ktorý je ocenením hasičom za ich dobrovoľnú prácu v prospech nás všetkých.

Hneď v sobotu 4. 5. sme organizovali autobusový výlet na hasičskú výstavu FIRECO do Trenčína. Okrem rôznej hasičskej techniky sme mali možnosť si pozrieť aj hasičské prostriedky osobnej ochrany, hasičské zberateľské kuriozity a pod. Mali sme možnosť vidieť prácu

profesionálnych hasičov pri záchrane osôb z havarovaného, prípadne horiaceho vozidla. Na výstave zaujala aj hasičská súťaž so starými ručnými striekačkami, pričom niektoré mali už viacej ako 100 rokov. S ešte väčšou úctou si spomínam na našich predkov, ktorí pri požiaroch museli ručne pumpovať dodávku vody, aby zahasili horiaci objekt. Bola to skutočne drina. Podľa kroniky sme mali v oboch našich obciach takéto striekačky, ale nezachovala sa nám, žiaľ, ani jedna. Je veľkou škodou, že sme nezaplňili autobus detskými či dospelými účastníkmi výletu. Bolo sa načo pozeráť.

V nedeľu 5. 5. sme sa zúčastnili na sv. omši v miestnom kostole pri príležitosti sviatku nášho patróna sv. Floriána. Hasiči vo vychádzkových uniformách s historickou zástavou a drevenou sochou sv. Floriána boli účastníkmi bohoslužby, ktorú celebroval pán farár Branislav Dado. V hodnotenom období sme značnú pozornosť venovali aj brigádnickej činnosti. V zimnom období to bolo najmä odstraňovanie snehu pri hasičskej zbrojnici. Pozornosť sme venovali aj údržbe techniky a technickým prostriedkom. Desiatky hodín bolo venované aj generálke na motorovej striekačke PPS 12.

Prípravujeme:

- dňa 1. 6. 2013 účasť na okresnej hasičskej súťaži
- dňa 8. 6. 2013 účasť na okresnej súťaži mladých hasičov v Hradi, v letnom období účasť na 20. ročníku okrskovej súťaži v Medzibrode,
- v letných mesiacoch účasť na hasičských súťažiach v Jasení, Podkoniaciach, Lučatíne a pod.,
- dňa 28. 9. 2013 okresné kolo mladých hasičov „Plameň“ v Brusne.

Turistický oddiel ONDROBRUS

Príroda je oproti nám vo výhode, môže existovať bez nás, ale my bez nej nie

Konečne sme sa po dlhej zime dočkali jari a začíname ďalšiu turistickú sezónu Ondrobrusu.

Po výročnej členskej schôdzi, konanej dňa 9. 2. 2013 sme po týždni 16. 2. 2013 privítali nášho rodáka Jarka Dutku, ktorý sa s nami prišiel podeliť o nové zážitky z raftingu na rieke Colorado v Grand Canyone a ceste po africkej Namíbii. Veľký kaňon je najznámejšia a najväčšia úžina tvorená riekou Colorado v severnej Arizone v Spojených štátoch amerických. Patrí medzi najznámejšie prírodné útvary na svete a tvorí podstatnú časť Národného parku Veľký kaňon. Je dlhý 446 km, široký 29 km, hlboký max. 1600 m a rozľahlý 4 911 km². Jeho steny sú tvorené viacfarebnými mocnými vrstvami pieskoviec

a vápencov. Prvé zmienky o kaňone prichádzajú od Európanov z polovice 16. storočia. Objavenie Veľkého kaňona súviselo s túžbami skupiny španielskych vojakov a Indiánov z kmeňa Hopi hľadajúcich bohatstvo „Novej zeme“. S vidinou nájdenia zlata objavili jedno z najúchvatnejších miest USA. Kaňon tvorí spleť skalných stien, terás a kolmých veží. Okrem pešej turistiky sa dá dostať na dno kaňona niekoľkými spôsobmi vrátane raftingu, plavby výletnou loďou alebo na chrbte múla. Namíbia, je štát v juhozápadnej Afrike. Má rozlohu 824 292 km² a 2 milióny obyvateľov, čo predstavuje najmenšiu hustotu zaľudnenia v Afrike. Dozvedeli sme sa o zaujímavých miestach v Namíbii, najmä o národných parkoch, kde môžete pozorovať slony, žirafy, levy, gepardy, zebry, nosorožce, pštrosy. Nachádza sa tu najstaršia a najsuššia púšť sveta Namib. Rastú tu len kaktusy a zvláštne rastliny welwitschia mirabilis (velvičie podivné), ktoré prijímajú vlhkosť iba z hmly, vytvárajú nad studeným morským prúdom. Táto rastlina, ktorá sa môže dožiť až dvoch tisíc rokov, je považovaná za živú fosíliu. Prednáška sa nám veľmi páčila, opäť sme sa dozvedeli mnoho zaujímavého. Cez rozprávanie a obrázky Duceho sme sa preniesli do neznámych končín a všetci, ktorí prišli do MKS Brusno, odchádzali spokojní a o poznanie múdrejší.

7. 4. 2013

Spišský hrad – Dreveník – Žehra – Levoča – Mariánska hora

Spišský hrad, patrí medzi najvýznamnejšie hrady na Slovensku. Dejiny Spišského hradu začínajú na prelome 11. a 12. storočia. Svojou rozlohou prevyšujúcou 4 hektáre sa považuje za jeden z najväčších hradných komplexov strednej Európy. V 13. storočí nastala románska prestavba. Ústredným objektom bola kruhová strážna a obytná veža s obvodovým opevnením, ktorá dodnes dominuje jednej z najväčších hradných zrúcanín v strednej Európe. V priebehu mnohých prestavieb sa Spišský hrad rozšíril na dvojnásobnú rozlohu. V 17. storočí bol hrad prestavaný na prepychové renesančné sídlo. V roku 1780 ho zničil požiar a hrad sa postupne zmenil na zrúcaninu. Spišský hrad bol roku 1993 zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

Z hradu sme si urobili hodinovú túru cez Dreveník do dedinky Žehry. Názov travertínového masívu Dreveník je pravdepodobne odvodený od „dreveného hradu“, ktorý tu kedysi stál ešte pred Spišským hradom. Táto významná archeologická lokalita ešte aj dnes vydáva svoje tajomstvá so stopami života už od čias neandertálcov. Našli sa tu pozostatky mamuta, pamiatky z mladšej doby kamennej, doby bronzovej i z doby hradistej. Z ťavca vystupujúce travertínové veže vytvorili skalné mestechá, množstvo skalných útvarov, závrto, puklín, ťavových a kvapľových jaskýň.

Beseda s J. Dutkom

Spišský hrad

Dreveník

V obci Žehra sme si prezreli kostol sv. Ducha, postavený po roku 1275 s cennými gotickými freskami. Najstaršie sú z 13. storočia, najmladšie z 15. storočia. V interiéri sa nachádzajú viaceré plastiky a kamenná krstiteľnica.

Kostolík v Žehre

Cestou do Levoče sme sa zastavili pozrieť Sivú bradu. Výška tejto typickej travertínovej kopy je asi 25 metrov, šírka pri úpätí až 500 metrov. Na jej vrchole je jazierko s priemerom približne 3 a hĺbkou 0,3 metra. V jazierku nepretržite bublá vyvierajúca minerálna voda. Okolie Sivej brady je známe aj minerálnymi prameňmi. Práve pri vrte pre kúpele narazili prieskumníci na úpätí kopy Sivá brada na pretlakový prameň, ktorý dnes v podobe gejzíra vystrekuje do 2 – 3 metrovej výšky v určitých časových intervaloch.

Sivá brada

Levoča je od roku 2009 zapísaná na zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Najstarším písomným dokladom, v ktorom sa prvýkrát vyskytuje pomenovanie Levoče ako „Leucha“, je listina Belu IV. z roku 1249. V roku 1317 sa už spomína výslovne ako kráľovské mesto. Priaznivý vývoj mesta vyvrcholil na prelome 15. a 16. storočia

a umožnil vznik takých umeleckých skvostov, akým je dielo Majstra Pavla z Levoče v Chráme sv. Jakuba. Sľubný vývoj mesta prerušil v 16. storočí rozsiahly požiar a v 17. storočí protihabsburgovské povstania. Bolo tu založené známe Levočské lýceum, na ktoré prišli v r. 1844 po zosadení Ľudovíta Štúra z katedry jeho žiaci z Bratislavy na čele s Jankom Franciscim. Levoča so svojimi hradbami a urbanistikou si zachovala charakter stredovekého mesta. Je mestskou pamiatkovou rezerváciou a vďaka množstvu pamiatok a umeleckých skvostov patrí medzi najkrajšie historické mestá na Slovensku. Najvýznamnejšou a jedinečnou pamiatkou je Chrám svätého Jakuba so svojimi 11 gotickými a renesančnými krídlivými oltármi, vrátane najvyššieho dreveného gotického oltára na svete (18,6 m). Mesto má obrovské stredoveké námestie obklopené renesančnými domami. Historické centrum obklopuje mohutný hradobný systém s dĺžkou 2,5 km. Poslednou našou zastávkou bola Mariánska hora, ktorá je najstaršia a najvýznamnejšia z pútnických miest na Slovensku. Kaplnka na Mariánskej hore bola výrazom vďaka Spišiakov za ich záchranu na tomto mieste počas tatárskoho vpádu v rokoch 1241-1242. Na pamiatku tejto udalosti sa každoročne konali ďakovné procesie. V roku 1995 bola jedným z cieľov návštevy Svätého Otca Jana Pavla II.

Opísala som Vám akcie, ktoré sme v tomto roku mali a predkladám Vám náš plán turistických akcií na rok 2013.

Plán turistických akcií na rok 2013

- 7. 4. 2013** Spišský hrad – Dreveník – Spišská Kapitula – Levoča
- 4. 5. 2013** Veporské vrchy: Hviezdicový výstup na Hrb
- 19. 5. 2013** Prosiecka a Kvačianska dolina (stredne náročná: 6 hod.)
- 25. 5. 2013** Čipkárskô
- 2. 6. 2013** Beckov – Čachtice – Trenčín
- 16. 6. 2013** Javorníky – Turzovská vrchovina – Bumbálka – Biely kríž (nenáročná: 6,30 hod.)
- 30. 6. 2013** Vysoké Tatry: Štrbské Pleso – Vodopád skok – Bystrá lávka (stredne náročná: 8 hod.)
- 14. 7. 2013** Pieniny: Červený Kláštor – Tri Koruny – Sokolica – Szczawnica (stredne náročná: 8 hod.)
- 27. 7. 2013** Javorníky – Makov – sedlo Semeteš (nenáročná: 6 hod.)
- 11. 8. 2013** Vysoké Tatry: Téryho chata – Sediello – Javorová dolina (náročná: 8,30 hod.)
- 25. 8. 2013** Západné Tatry: Račkova dolina – Baranec – Holý vrch (náročná: 8 hod.)
- 8. 9. 2013** Oravice – Juráňova dolina – Úmrľá – Bobrovecké sedlo – Bobrovecká dolina – Oravice (stredne náročná: 7 hod.)
Trasa B: Oravice – Juráňova dolina – Oravice (4 hod.)
- 22. 9. 2013** Slovenský raj: Zejmarská rokľina – Geravy – Malé a Veľké Zajfý – Havrania skala – Stratený kaňon – Stratená (stredne náročná: 6,30 hod.)
- 6. 10. 2013** Vysoké Tatry: Biela Voda – Chata pri Zelenom plese – Jahňací štít (náročná: 8 hod.)
- 20. 10. 2013** Veľká Fatra: Malý Šturec – Kráľova studňa – Krížna – Majerova skala – Staré Hory (stredne náročná: 7 hod.)
- 29. 12. 2013** Silvestrovské Valachovo

Zmena programu vyhradená!

Zuzana Kubusová

Zberateľstvo je koníček

Zberateľstvo je súkromné zhromažďovanie vecí jedného druhu a má svoje korene v dávnych dobách. Poznali ho v starom Egypte, ale i v Číne, v Indii a v Aténach. Dnes sa vo svete nachádzajú zbierky či už súkromné, alebo verejné, ktorých hodnota sa nedá vyčíslieť v peniazoch.

Existuje aj zberateľstvo, ktoré sa od podobných zbierok odlišuje tým, že jeho finančná hodnota je pre zberateľa nepodstatná. Pre neho je zberateľstvo koníčkom a rôzne drobnosti si zbiera pre svoje potešenie. Má radosť z každého nového prírastku.

Takých zberateľov sme odhalili aj v našej dedine.

Jedným z nich je Ján Kliment.

Svojmu koníčku sa začal venovať v roku 2009. Zbiera a pýši sa šiltovkami. Má ich okolo 200 kusov. Nosí si ich ako suveníry z dovoleník v cudzích krajinách. Potešia ho aj darčeky od známych z ďalekej cudziny.

Ďalším zberateľom je Imrich Kolpák.

Zbiera odznaky a vyznamenania.

Krátke interview

1. Čo Vás priviedlo k tejto záľube a kedy ste sa jej začali venovať?

Pravdepodobne túžba po novom poznaní. V detstve v 60-tych rokoch sme ako deti zbierali čokoľvek. Ja som začal z poštovými známkami, nálepkami zo zápalkových škatuliek, mincami, odznakmi. Nakoniec som ostal len pri odznakoch, hoci zbierky z ostatných záľub mám dodnes odložené.

2. Prečo zbierate práve odznaky?

Možno preto, že v minulosti nebolo treba na ich zbieranie veľa financií. V tom období si mnohé podniky dávali vyrábať odznaky na svoju propagáciu, pre rôzne delegácie, ale aj pre vlastných zamestnancov ako pozornosť pri významných podnikových akciách. Niekedy sa mi podarilo získať celé série. To ma motivovalo k postupnému rozširovaniu svojej zbierky.

3. Viete, koľko ich máte – na kg a na kusy?

Na kusy je to okolo 23 tisíc, do tohto počtu nepočítam odznaky na vyznamenaní, takých mám možno aj viac ako samotná zbierka. Práve táto Vaša otázka ma prinútila svoju zbierku odvážiť a zistil som, že váži takmer 90 kg vrátane albumov.

4. Ktorý odznak máte najcennejší zo zberateľského hľadiska a ktorý si najviac ceníte Vy?

Mám mnoho odznakov z obdobia prvej republiky, ale aj z rôznych kútov sveta, a sám to neviem oceniť. Nie som zberateľ, ktorý by vedel odznak oceniť finančne. Doposiaľ som sa ani nestretol s katalógom, podľa ktorého by som vedel ohodnotiť jednotlivé kusy. Pre mňa k najcennejším určite patria odznaky Zemskej hasičskej jednoty, olympijské odznaky, ale aj odznaky športových klubov, ktoré som prostredníctvom svojich známych získal od hokejistov NHL – Vlada Országha, Petra Budaja, od džudistu Semira Pepica, ale aj od niektorých iných, bývalých aj súčasných športovcov. V zbierke mám aj odznaky politických strán, ktoré som dostal osobne od M. Dzurindu, V. Mečiara, P. Ruska. Hasičské odznaky som dostal od súčasných hasičských funkcionárov, ale aj od radových hasičov. Ich zoznam by bol dosť veľký.

5. Z koľkých krajín máte odznaky – z ktorej najvzdialenejšej?

To je dosť ťažké určiť a ani nemám rozdelenie podľa krajín. Mám odznaky zo všetkých svetadielov, vrátane Antarktídy. Viac ako tisíc kusov mám z bývalého ZSSR, mnohé ani neviem, z ktorej krajiny pochádzajú. Odznaky z rôznych športových podujatí, ako napr. olympiáda, majstrovstvá Európy, majstrovstvá sveta a pod. sa dajú presne určiť, taktiež športové kluby, erby miest, prípadne niektoré firmy. Najviac odznakov mám samozrejme zo Slovenska a z Českej republiky.

6. Zbierate aj niečo iné okrem odznakov?

V súčasnosti už nie, ale odkladám si ešte poštové známky zo Slovenska. Hľadám však niektoré predmety do zbierok pre svojich priateľov – hasičov, od ktorých zase získavam odznaky. Sú to hlavne obaly z čokolád pre svojho priateľa prof. Osvalda zo Zvolena, ktorý je ich najväčším zberateľom na Slovensku, perá z hasičskou tematikou pre generálneho sekretára V. Horvátha, ako aj iné perá rôznych vyhotovení, napr. s nejakým logom alebo reklamným symbolom, zapalovače s hasičskou tematikou, malé zvončeky z rôznych krajín sveta, ktoré si potom navzájom vymieňame s zberateľmi, a tak dopĺňame a obohacujeme svoje zbierky.

7. Ako získavate odznaky do svojej zbierky?

Väčšinou je to darovaním od priateľov a známych. Stalo sa mi napríklad, že keď člen Predsedníctva OV DPO v Banskej Bystrici Ondrej Klesniak uvidel moju zbierku, tak tú svoju mi celú podaroval. Bol som nadšený. Možno aj niektorí z čitateľov týchto novín ma potešia odznakmi.

8. Zúčastňujete sa na burzách zberateľov ako vystavovateľ alebo ako návštevník?

Bol som sa v minulosti na niektorých burzách pozrieť, ale väčšinou sa konali vo vzdialenejších mestách. V dnešnom období nemám veľmi prehľad, kde a kedy sa burzy konajú. V Čechách sa zberateľstvo viac propaguje. Informácie je možné získať aj na internete.

9. Prevládajú vo Vašej zbierke nejaké druhy odznakov – napr. hasičské, vojenské a pod., resp. do akých a koľkých kategórií máte zbierku rozdelenú?

Zbieram všetky druhy odznakov a v posledných rokoch aj vyznamenania. Začal som čast zbierky rozdeľovať do oblastí alebo tém, ktoré mám v samostatných obaloch. V minulosti sa dali kúpiť albumy na odznaky. Dnes už na našom trhu nie sú, a tak som si začal sám vyrábať podložky na zbierku, aby som si vytvoril možnosť ich postupného triedenia. Delím

odznaky na: hasičské, policajné, vojenské, mládežnícke, Červený kríž, Ludové milície, Zväzarm, politické strany, 1. máj, mestá, športové odznaky – futbal, hokej, volejbal, lyžovanie, turistika, olympiáda, iný šport, ZSSR a krajiny východu, stavebníctvo, strojárstvo, poľnohospodárstvo, potraviny, obchod, doprava, školy, kultúra, automobilový priemysel, baníctvo, chemický priemysel, hutníctvo, cestovné kancelárie, banky a pod. Celkom si evidujem 31 oblastí. Práve takéto rozdelenie mi umožňuje rýchle zatriedenie nových prírastkov. Snažím sa o ich evidenciu aj pomocou počítača, ale ešte pracujem na vhodnom systéme.

10. Hovorí sa, že jablko nepadne ďaleko od stromu. Mal takéhoto koníčka (zberateľstvo) Váš otec, resp. kráčajú v tomto smere aj Vaše deti? Nie. V tomto smere som sám bežec na dlhé trate. Otec mal iné povinnosti a záľuby. Keď som chcel synom niečo odovzdať zo zberateľstva, veľmi som neuspel. Dnes má mládež úplne iné záujmy. Možno ak raz prídu vnuci, prejaví niekto z nich záujem aj o takéhoto koníčka.

11. Čo by ste poradili tým, ktorých láka táto záľuba a nevedia, ako začať?

Zberateľstvo je pre mňa veľkým relaxom. Zbierať sa dá veľa vecí, je to však aj otázka priestoru a dnes už často aj financií. Turistika a cestovanie nám umožňujú získavať do zbierky predmety z celého sveta. Treba len začať s tým, čo nám bude prinášať radosť a potešenie. Každá zbierka nás obohacuje. Rozširuje nám okruh známych, rozširuje naše vedomosti, má vplyv aj na našu pamäť a najmä je príjemným sppestrením života. Najdôležitejšie je nájsť si čas na svojho koníčka a potom je to záľuba na celý život. Veď každý zberateľ začínal od prvého predmetu a dnes by niektoré zbierky zaplnili aj múzeá.

Milí naši zberatelia,

zberateľstvo je vášeň, je to pocit neuhasiteľného smädu. Prajeme Vám veľa šťastia!

A zároveň chceme osloviť i ostatných, ktorí sa zberateľstvu venujú a chcú do budúceho čísla poskytnúť informácie o svojom koníčku, pošlite ich na e-mail: obecbrusno@stonline.sk.

Ďakujem

Rady a triky starej mamy pri pečení

S nimi budú možno vaše koláče ešte lepšie

Kúsok jablka medzi priveľmi tvrdé medovníky je jeden z trikov, ktorý sa v slovenských domácnostiach využíva už celé desaťročia. Podobných tipov a trikov od šikovných kuchárov je oveľa viac. Ponúkame vám niekoľko z nich. Hoci niektoré možno už poznáte a využívate, o iných ste možno ešte nepočuli a pomôžu vám pri ďalšom pečení. Ak chcete do budúceho čísla poskytnúť vaše rady alebo vaše výborné recepty pošlite na e-mail: obecbrusno@stonline.sk

Príprava cesta je základ

- Ideálne je, keď sú ingrediencie **izbovej teploty**.
- Pri robení cesta spolu **najskôr premiešajte suché prísady** (cukor, múku, prášok do pečiva...), až potom pridajte tie tekuté.
- Nezabudnite do cesta pridať **štipku soli**.
- **Pečivo z kysnutého cesta** nemusí každý dobre tráviť. Tento problém odstránite, ak do cesta pridáte **kávovú lyžičku mletého zázvoru**.
- Múčnik z **treného cesta bude nadýchanejší**, ak do cesta pridáte **pár kvapiek octu**. Nebojte sa, na chuť to poznať nebude.
- Pripravujete cesto vašej babičky, do ktorého ide **veľké množstvo vajčiek**? Časť z nich môžete **nahradit práškom po pečiva** – minimálne dve tretiny vajec z pôvodného receptu však do cesta musia ísť.
- Lepí sa vám cesto na ruky? Ak nechcete pridávať zbytočne veľa múky, **natrite si ruky rastlinným olejom**.
- Ak chcete **vyvalkať lístkové cesto, vložte ho medzi dva papiere na pečenie**. Ak sa vám priveľmi hýbe po stole alebo doske, pokvapkajte ju vodou.

Keď veci nejdu podľa plánu

- Ak vám koláč nejde von z plechu alebo z tortovej formy, **postavte ho ešte horúci na niekoľko minút na vlhkú utierku**.
- Sú vaše upečené sušienky priveľmi tvrdé? Zmäknú za dve hodinky, ak ich **uložíte do škatuli na krajce čerstvého chleba** a škatuľu zavriete.
- Ak ste to s pečením prehnali a cesto máte priveľmi suché, **pokvapkajte ho rumom alebo šťavou z kompótu**.
- Nerovný povrch koláča či prepadnutej torty najlepšie **zamaskujete** plnkou a následne šľahačkovou či a ovocnou výzdobou.

Oriešky, hrozienka a poleva

- **Mandle** olúpete najľahšie, ak ich najskôr dáte do horúcej vody a o chvíľu ich preležete studenou.
- Ak máte **lieskové oriešky** v skrini už dlho a bojíte sa, že sa to prejaví na ich chuti. Dajte ich na tri dni do vody.
- **Lieskovce osúpete**, ak ich budete zohrievať na jemnom ohni na panvici, kým šupky nezačnú odpadávať. Táto procedúra je však trochu náročná na čas.
- **Hrozienka** neklesnú v ceste na dno, ak ich po vybratí z vody vložíte do múky.
- Jednoduchú čokoládovú polevu pripravíte zmiešaním roztopenej čokolády vo vodnom kúpeli (pokojne staršej – napr. figúrky z Vianoc) a pridajte stužený tuk (alebo maslo)

-int-

Informácie pre občanov

Zosuv pôdy v lokalite DUBINKA

Dňa 31. marca 2013 v popoludňajších hodinách som obdržala správu, že v lokalite Dubinka nad rodinným domom Juraja Pavúka sa zosunula pôda. Hrozilo, že pôda sa bude naďalej zosúvať vzhľadom na to, že intenzívne pršalo a pôda bola nadmerne premočená. Ihneď po obdržaní správy sme dali do pohotovosti hasičský zbor, ktorý spolu s dobrovoľníkmi vykopalí ponad dom Juraja Pavúka odvodňovacie ryhy, ktoré zachytávali vodu a odvádzali vodu mimo zastavaného územia Dubinka. Vzhľadom na vážnosť situácie bol zvolaný krízový štáb, ktorý usmerňoval postup prác a vyhlásil mimoriadnu situáciu. O vzniknutej situácii sme informovali všetky zložky záchranného systému.

Ministerstvo životného prostredia zainteresovalo svoje odbory, hlavne odbor geológie a nariadilo zrealizovať geologický prieskum danej lokality, z ktorého vyplynuli opatrenia a postup prác za účelom stabilizácie a návrh na riešenie.

Po vyhodnotení geologického prieskumu sa zistilo, že v uvedenej lokalite sa nachádzajú tri výdatné pramene vody, ktoré prispeli k podmačaniu terénu.

Vzhľadom na kritickú situáciu a ohrozenie aj ďalších rodinných domov nariadilo MŽP danú situáciu riešiť.

Všetky finančné náklady sú riešené Ministerstvom životného prostredia a následne cez Úrad vlády z rezervného fondu pre mimoriadne situácie. Všetkým, ktorí pomohli v tejto mimoriadnej ťažkej situácii veľmi pekne ďakujem. Jedná sa hlavne o členov hasičského zboru ako aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí prispeli k stabilizácii a pomohli predídeniu vzniku oveľa väčších škôd.

Prikladám postup prác od geológa p. Tupého a jeho kolektívu.

Viera Krakovská, starostka obce

Obyvatelia a návštevníci obce Brusno mohli v uplynulých dňoch sledovať výkopové a stavebné práce v lokalite Pod Dubinkou. Ide o práce súvisiace so sanáciou havarijného zosuvu, ktorý 31. marca 2013 zasiahol rodinný dom pána Pavúka. Príčinou vzniku zosuvu bolo intenzívne topenie sa snehu, v kombinácii s intenzívnymi dažďovými zrážkami a komplikovanou geologickou stavbou, ktorá vytvára priaznivé podmienky pre vznik zosuvov.

Práce realizuje spoločnosť ENVIGEO, a.s. Banská Bystrica v spolupráci s geológmi Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Banskej Bystrici a Bratislave.

Prvá fáza prác sa uskutočnila v období 16. až 30. mája na severovýchodných svahoch susediacich s rodinným domom pána Pavúka. Ich cieľom bolo uskutočniť úpravu hydrologického a hydrogeologického režimu územia. Znamená to, že z územia budú systémom drenážnych rebier odvádzané predovšetkým podzemné vody, ktoré významným spôsobom zhoršovali šmykovú pevnosť zemín na svahu. V území boli vybudované štyri drenážne vetvy s hĺbkou 1,5 až 2 m a celkovou dĺžkou cca 200 m. Drenážne vetvy sú vybudované v miestach najväčších výmokov. Pozostávajú z drenážnych rúr umiestnených v hĺbke 1,5 – 2 m. Drenážne rúry sú obalené drenážnym geokompozitom (typ GMG 412), ktorý nahrádza klasický štrkový obsyp, eliminuje zanášanie drénu a zabezpečuje plošnú infiltráciu vody v celej hĺbke výkopu. Voda zachytená drenážnymi vetvami je z územia odvádzaná zberným podzemným potrubím s dĺžkou 110 m. Podľa meraní, vykonaných pracovníkmi zhotoviteľa, odtečie odvodňovacím systémom viac ako 30 m³ vody za deň. Systém je v prevádzke nepretržite od 23. mája 2013. Jeho účinnosť sa prejavila výrazným úbytkom vôd vtekajúcich do územia zosuvu a veríme, že aj zvýšením jeho stability. Zberné potrubie je geodeticky zamerané, umožňuje pripojiť na ďalší drenážny systém, prípadne uvažovať s využitím už zachytených vôd. Pre takéto úvahy je však potrebné sledovať výdatnosť vôd aj v suchých ročných obdobiach.

V nasledujúcom období budú sanačné práce pokračovať na pozemku pána Pavúka. Ich cieľom je vybudovanie kamenných drenážno – stabilizačných rebier, umiestnených priamo do zosunutého svahu za domom. Súčasťou prác bude aj konečná úprava svahov, na ktorých sa uskutočnili zemné práce, spojené s budovaním drénuv. Sanačné práce budú v prípade priaznivého počasia pokračovať od 10. júna 2013.

*Adrián Ilkanič, Pavol Tupý
3. jún 2013*

Upchatá kanalizácia

Vážení občania, obecnú kanalizáciu máme v niektorých lokalitách riešenú prečerpávaním, vzhľadom na terén, ktorý neumožňuje gravitačnú kanalizáciu. Často dochádza k výpadku čerpadiel, pretože pred čerpadlami sa nachádzajú nože, ktoré majú funkciu rozomlieť mechanické nečistoty. Žiaľ, v kanalizácii nachádzame zimné kabáty, ponožky, svetre, 17 chlebov, veľké množstvo prezervatívov, vnútornosti zo zvierat, pred Veľkou nocou črevá zo zvierat a iné nečistoty, ktoré nože zatupia, resp. namotajú sa na čerpadlo a poistka ihneď čerpadlá vypne a znefunkční celú kanalizáciu.

Veľmi pekne Vás prosím, aby ste nehádzali do kanalizácie to, čo tam nepatrí, pretože jednak potom kanalizácia nefunguje, ale zbytočne vynakladáme finančné prostriedky na opravu čerpadiel a taktiež nožov.

Nie je predsa normálne, aby sme v 21. storočí nevedeli, kde tento odpad patrí.

*Viera Krakovská
starostka obce*

Zimná údržba ciest, chodníkov a parkovanie áut.

Zimné obdobie, ktoré máme za sebou, spôsobilo nemalé starosti obci ale aj občanom.

Chodníky sme vyčistili v skorých ranných hodinách, aby keď idú ľudia do práce, bolo všetko v poriadku. Žiaľ prejde pluh regionálnej správy ciest a všetky chodníky môžeme čistiť znovu. Žiadali sme zástupcov tejto organizácie, dokonca sme ich pozvali na zasadanie obecného zastupiteľstva, aby sme tento problém spoločne prejednali, ale napriek sľubom k náprave nedošlo. Tak isto kritizujete p. Zvaru, ktorý pluhuje cesty v našej správe, že si vyčistíte chodník pred Vaším domom a keď prejde p. Zvara s pluhom, hlavne v časti obce Lúka, že Vám znovu chodník znečistí. Samozrejme, že je to zlosť, ale keď je sneh ťažký a chce sneh odhrnúť, musí mať aj patričnú rýchlosť, a preto dochádza aj k takýmto situáciám. Ulica Lúka je najproblémovjšia, pretože odhrnutím snehu na krajinu dochádza k zúženiu profilu cesty a pre vodičov veľký problém. Snažili sme sa odvázať sneh v problémových častiach obce, ale naši občania začali na vyčistené plochy, ktoré mali slúžiť na vzájomné vyhnutie sa áut, vyvážať zo svojich dvorov na vyčistené plochy, resp. na vyčistenú cestu sneh. Dnes ich nebudem menovať, ale ak sa to stane v budúcnosti, zverejníme ich mená, aby ste

vedeli kto to robí. Ďalším problémom v lete, ale hlavne v zime je parkovanie áut na verejných priestranstvách – chodníkoch a miestnych komunikáciách.

Chodníky majú slúžiť pre bezpečnosť chodcov a nie na parkovanie áut. V zime je to oveľa ťažšie, pretože hlavne mamičky s kočíkmi musia zísť z chodníka na frekventovanú cestu, aby obišli Vaše tátoše. **Miestne komunikácie ako aj chodníky majú svoju funkciu a nie sú parkovacími miestami!!!**

V zime pri zvoze odpadu musia zamestnanci prenášať ťažké odpadové nádoby aj 50 m pretože sa autom nedostanú k rodinným domom, nakoľko na miestnej komunikácii parkujete svoje autá.

Z môjho pohľadu je to totálne sebestvo jednotlivcov a diskriminácia ostatných občanov.

Sťažujú sa na túto situáciu aj záchranári, ktorí mnohokrát nemôžu prejsť sanitkou k pacientovi. Ak nedôjde k náprave prehodnotíme všeobecne záväzné nariadenie obce o verejnom poriadku a spoľahlíme verejné priestranstvá, alebo priročíme k radikálnejšiemu riešeniu možno aj za cenu prehodnotenia dopravného značenia v obci.

Najhoršie na tomto všetkom je, že niektorí občania majú priestor na parkovanie áut vo svojich dvoroch, ale nevyužívajú to.

Keď máme kúpené dve až tri autá, musíme vedieť, či na parkovanie máme vo svojich dvoroch podmienky na parkovanie. To je zodpovednosť každého z nás.

Viera Krakovská, starostka obce

Futbal

Muži „A“

V sezóne 2012 – 13 sme ako postupujúci z 4. ligy štartovali v najvyššej stredoslovenskej súťaži – majstrovstve regiónu stred. V I. kole sme zaplatili nováčikovskú daň, keď sme prehrali doma s Čadcou 1:2. Potom sme však pokračovali v dobrých výsledkoch z predchádzajúcej sezóny a udomácnili sa horných priečkach tabuľky (3.– 5. miesto). Snažili sme sa divákovi predviesť pekný kombinačný futbal s množstvom šancí a dostatkom gólov. V jesennej časti sa nám to darilo viac a skončili sme na 4. mieste. Do jarnej časti sme káder o niečo zúžili a omladili. Ukázali sme však viac nevyrovnaných výkonov a zhoršili sa v zakončovaní aj bráneri. Súťaž bola náročnejšia aj vzhľadom na odloženie veľkého množstva zápasov a viacerých dohrávok cez týždne. Dve kolá pred koncom si udržiavame 4. priečku s 47 bodmi a skóre 53:30. Reprezentovali nás: brankári – D. Škubák, J. Kučera, hráči – M. Borbély, P. Belko, E. Gemzický, F. Vajda, T. Giertl, R. Smrek, J. Vician, B. Gonos, I. Soják, P. Szcepaniak, M. Bošľa, R. Patráš, R. Chomistek, I. Varga, Š. Púchy, Z. Cimerman, D. Marko, (v jeseni aj P. Palider, F. Nikel, S. Čabala, T. Rapčan, Š. Chrenovský, L. Balík (Tréneri – Mgr. P. Palider, J. Petřík).

1	MŠK Žilina B	27	23	1	3	93:15	70
2	Baník Kalinovo	27	17	6	4	54:22	57
3	FK Čadca	28	15	7	6	46:29	52
4	FK 34 Brusno – Ondrej	28	13	8	7	53:30	47
5	Fatran Dolná Tižina	27	12	9	6	41:33	45
6	Tatran Krásno nad Kysucou	28	12	6	10	43:36	42
7	MFK Nová Baňa	28	11	8	9	52:43	41
8	ŠK Závažná Poruba	28	12	5	11	40:42	41
9	Družstevník Liptovská Štiavnica	28	11	4	13	46:38	37
10	KINEX Bytča	28	11	2	15	38:54	35
11	MFK Banská Bystrica	28	10	5	13	37:54	35
12	MŠK Kysucké Nové Mesto	28	7	7	14	30:51	28
13	CSM Tisovec	27	8	3	16	32:49	27
14	FK Pohronie Žiar n. Hr. / D. Ždaňa B	28	8	3	17	31:57	27
15	Sitno Banská Štiavnica	26	8	2	16	41:61	26
16	MFK Lokomotíva Zvolen	28	4	2	22	16:79	14

Starší žiaci.

Starší žiaci (ročník narodenia 1998–99) v tejto sezóne robili výsledkovú radosť. Postupne sa káder stabilizoval a v III. lige zatiaľ nenašiel premožiteľa. Po 19. kole sú chlapci na I. mieste (bez straty bodu) s 57 bodmi a skóre 125:13. K zlepšeným výkonom prispieva aj spolupráca so školou, keď polovica hráčov navštevuje športové triedy v 8. a 6. ročníku. Družstvo od začiatku súťaže viedol tréner I. Hraško. Po jeho odchode do zahraničia s ním pokračuje tréner Mgr. P. Palider, ktorý vedie aj športové triedy. Hráči predvážajú atraktívny kombinačný futbal s dobrou efektivitou v zakončení. Oporami družstva sú hlavne M. Bartoš a E. Kelemach. Chlapci majú dostatok talentu, pridať by však mohli v tréningovom úsilí a osobnej disciplinovanosti. Reprezentovali nás: M. Bartoš, E. Kelemach, L. Haviar, D. Vágner, J. Zrubák, A. Pančuška, P. Ďuriančík, K. Málík, J. Štubniak, F. Slabecius, R. Studený, Š. Gregor, L. Kadlec, P. Šiket, J. Kubizniak.

1	FK 34 Brusno – Ondrej	16	16	0	0	100:10	48
2	MFK SPARTAK Hriňová	20	15	2	3	85:25	47
3	OTJ Hontianske Nemce	19	13	1	5	40:26	40
4	Baník Štiavnické Bane	18	11	2	5	44:27	35
5	PS Hliník nad Hronom	20	9	2	9	37:60	29
6	MFK Banská Bystrica	18	9	1	8	37:30	28
7	ŠKF Kremnica	20	8	3	9	46:47	27
8	OFK Slovenská Lupča	18	7	3	8	55:39	24
9	Slovan Kúpele Sliač	20	6	1	13	30:44	19
10	Šlachetiteľ Víglaš Pstruša	19	5	1	13	27:79	16
11	Jupie B. Bystrica - Podlavice B	19	2	3	14	22:75	9
12	Prameň Kováčová	19	1	3	15	17:78	6

Mladší žiaci.

Mladší žiaci (roč. nar. 2000 a mladší) v tejto sezóne opäť hrajú súťaž bez oficiálnej evidencie výsledkov. Snahou je prilákať čo najviac záujemcov o futbal, nestávať výsledky na najvyššie miesto. Káder je omladený, keďže väčšinu tvoria ešte prípravkári ročníka narodenia 2002. Títo navštevujú aj športové triedy v ročníkoch 5. a 6. Základ tréningu tvorí technická príprava a všeobecná kondičná príprava. V jesennej časti sme podávali kvalitnejšie výkon. Do jarnej časti sa káder omladil – odchod L. Kadleca a Ch. Slabeciusa a zápasy boli o to vyrovnannejšie. Potrebovali by sme zvýšiť konkurenciu hlavne v ročníkoch 2000 a 2001. Chlapci by sa mali zdokonaľovať hlavne po technickej stránke. Potrebovali by sme tiež nájsť lepšie typy na brankárov. Reprezentovali nás: T. Sokol, I. Janiš, M. Hirka, A. Kováč, A. Martinec, B. Pliško, A. Selecký, P. Kohút, T. Čižmárik, S. Koubek, P. Petřík, O. Lupták, D. Ďuriančík, K. Laco, P. Strmeň, tréner: Mgr. P. Palider.

Prípravky

Tréneri Mgr. P. Palider a Mgr. P. Chromek sa venujú 3 družstvám prípraviek (staršia, mladšia a najmladšia) 2–3 krát týždenne. Striedavo sa družstvá zúčastňujú rôznych halových alebo vonkajších turnajov. V tejto sezóne sa aktivizoval aj Oblastný futbalový zväz B. Bystrica a organizoval súťaž formou turnajov. Halovú časť sme dokázali vyhrať. Momentálne prebiehajú vonkajšie turnaje, kde sme sa väčšinou zúčastňovali s mladšou prípravkou. Na turnaji o Pohár Generálneho riaditeľa ŽP sme skončili na 4. mieste. Viac informácií môžete nájsť na stránke Brusno mladé futbalové nádeje. Turnaje sme absolvovali za pomoci rodičov za čo im patrí obrovská vďaka.

Staršia prípravka (roč. nar. 2002 – 2004) D. Ďuriančík, M. Lacko, O. Lupták, K. Laco, T. Oravec, J. Macík, P. Kobzoš, M. Bráz, R. Vierik, R. Grom, S. Dlhoš, J. Chromek, T. Hronček.

Mladšia prípravka (roč. nar. 2004 – 2005) A. Živický, S. Strýček, A. Šuša, M. Studený, I. Laco, D. Hohoš, T. Majer, M. Oravec, M. Vagner, P. Belica, P. Koložvári, D. Hirka, T. Bráz, D. Korňaava, A. Kubančík, M. Rusina.

Najmladšia prípravka (roč. nar. 2005 – 2007) M. Chromek, L. Tomka, R. Prošovský, T. Grom, J. Baláž, M. Lamper, P. Vojvoda, M. Šandor, M. Lehocký, M. Vajs.

Mgr. P. Palider

Veľký medzinárodný úspech CVČ Brusno na futbalovom turnaji v nemeckom Walkenriede

V polovici mája vycestoval futbalový tím CVČ Brusno v kategórii U-15 na medzinárodný turnaj Jugend Spielt Für Europa do Nemecka spoločne s tímom U-17 z klubu Jupie Podlavage. Pod vedením dlhoročného bývalého trénera žiackych tímov v Brusne Pavla Lihana a trénera z Brusna, momentálne trénujúceho v Badíne, Mgr. Róberta Pavúka sa turnaja zúčastnili Kamil Málik, Filip Slabecius, Adam Pančuška, Jakub Štubniak, Patrik Ďuriančík, Lukáš Haviar, Lukáš Kadlec, Róbert Studený, Juraj Zrubák a Šimon Gregor. Škoda, že turnaja sa nemohli kvôli školským povinnostiam zúčastniť hráči Miroslav Bartoš, Erik Kelemach, Denis Vágner, Pavol Šiket. Naš tím doplnili hráči U-15 z klubu Jupie Podlavage Patrik Kulišiak, Ladislav Koválik a rodák z Talianska Sebastian Cracco.

Po 12-hodinovej ceste autobusom sme prišli do Walkenriedu v pondelok 13. mája predpoludním. Po dobrom obede sme sa išli ubytovať do telocvične v neďalekom mestečku Wieda. Poobede nás už čakal prípravný zápas proti prvoligovému tímu z Českej republiky Šumperku. Napriek únave z cesty podali chlapci veľmi dobrý výkon, najmä v 2. polčase a aj napriek prehre 1:2 sme boli s predvedenou hrou spokojní. Po aklimatizácii nás v utorok čakala zaujímavá spoznávací cesta do 20 km vzdialeného mestečka Nordhausen a na spätočnej ceste sa chlapci mohli poprechádzať po námestí kúpeľného mestečka Bad Sachsa. V stredu doobeda čakalo na chlapcov športovo-zábavné popoludnie na hlavnom ihrisku vo Walkenriede, vo štvrtok sme si zatrénovali a poobede navštívili Aquapark v Bad Sachsa. V piatok už všetko smerovalo k víkendovému turnaju. Poobede sme ešte vycestovali na spoznávaciu cestu do mesta Göttingen a večer nás čakal otvárací ceremoniál.

Sobotnému turnaju U-15 neprialo počasie. Prakticky celý deň pršalo, ale museli sme sa s nepriaznivými podmienkami vyrovnávať. V základnej skupine nás čakali iba tímy z Nemecka. Na úvod TSV Limmer, potom Vorsfelde a na záver VFR Osterode. Úvodný zápas nám príliš nevyšiel. Súper na nás vyletel. Bol rýchlejší, kombinačne lepší a mal kvalitných hráčov, ktorí vynikali individuálnou technikou. Výsledok 3:0 v náš neprospech nám nedával veľké šance postúpiť do štvrtfinále. V druhom zápase po zmene taktiky začali chlapci predvídať to, na čo majú. Proti Vorsfelde boli miestami lepším tímom, ale ani najväčšia šanca zápasu po strele Haviara do brvna neskončila gólom. Remíza nás ešte udržala v hre o postup. Proti Osterode dali do toho chlapci všetko, vedeli, že na udržanie postupových šancí potrebujú aspoň trojgólovú výhru. Pomohol nám rýchly gól v úvode zápasu. V tomto zápase si veľkú pochvalu zaslúži Šimon Gregor, ktorý prekvapil súpera nečakaným rozohratím rohových kopov a boli z toho dve gólové akcie v závere zápasu. Po výhre 3:0 sme ešte museli čakať na výsledky ostatných zápasov, ale nakoniec bol postup náš.

Vo štvrtfinále nás čakal víťaz skupiny B, RKS De Zwef z Holandska. Chlapci sa na zápas veľmi tešili a bolo to aj vidno. Do vedenia nás dostal po krásnom priamom kope Haviar. Holandský tím vyrovnal v druhej polovici duelu po peknej kombinačnej akcii. Na webe holandského tímu písali o zápase, že mladí Slováci prevýšili ich tím najmä po kondičnej stránke, ale mali v kádri aj technicky veľmi vyspelých a šikovných hráčov. Toto je asi najväčšia pochvala, ktorú si chlapci za svoje výkony na turnaji zaslúžili. Stretnutie dospelo až do penaltového rozstrelu. V ňom potvrdili pevné nervy Haviar, Kulišiak a Málik. Naopak, Holanďania 2 penalty z troch nepremenili a po Málikovej penalte mohli začať postupové oslavy do semifinále. Tam už čakal FK Šumperk. Český tím prevádzal výborný futbal počas celého dňa a aj v semifinále bol lepším tímom. Vsietil 2 rýchle góly po štandardných situáciách a svoj postup už bez ťažkostí udržal. Na našich chlapcoch sa v tomto zápase prejavila únava z celého dňa, keďže sme mali k dispozícii veľmi úzky káder. Napriek tomu sme sa ešte zmobilizovali do súboja

o 3. miesto proti TuS Lindlar. Ten sa tiež rozhodoval v penaltovom rozstrele. Naši tradiční strelci Haviar, Kulišiak a Málik nesklamali a keďže súper zahodil 2 penalty, cenný pohár za 3. miesto na tomto náročnom turnaji patril chlapcom z Brusna. Vo finále turnaja sa stretli naši jediní premožiteľia na turnaji – TSV Limmer a FK Šumperk. Z výhry 1:0 sa radoval nemecký tím. V konkurencii 14 tímov z Nemecka, Holandska a Česka skončili chlapci na 3. mieste a zaslúžili sa o perfektnú prezentáciu nielen brusnianskeho, ale celého slovenského futbalu na turnaji vo Walkenriede. Zaslúžia si veľkú pochvalu, pretože fungovali ako tím a každý z nich sa výraznou mierou zaslúžil o tento cenný medzinárodný úspech. Chlapci ukázali, že sú talentovaní a keď budú na sebe tvrdo pracovať, majú šancu vo futbale niečo dokázať. Určite im v tom pomôžu obrovské skúsenosti z Walkenriedu.

Mgr. Róbert Pavúk

